

Xəbər
İtkin düşən
Üç alpinistlə
bağlı
ən son
xəbərlər
 yazısı səh.5-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 29 dekabr 2017-ci il Cümə № 275 (6888) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Vicdansızlığın son həddi-uşağını satmaq istəyən ailə yoxa çıxdı

Faktla bağlı cinayət işi başlanıb; vicdansız atanı 8 ildən 12 ilədək azadlıqdan məhrum etmə cəzası gözləyir

yazısı səh.13-də

Rusiyanın artan hərbi gücü Bakı üçün təhlükədir

yazısı səh.9-də

Putinin "danışan dili"nin 5 rayon anonsunun pərdəarxası

yazısı səh.8-də

Siqaret və spirtli içkilərin bahalaşması qaçaqmalçılığı artıracaq

yazısı səh.10-də

Azərbaycan-İran-Rusiya "oxu"nda İlham Əliyev faktoru - ilginç etiraf

yazısı səh.11-də

Qüdrət Həsənzadənin prezident seçkisində vahid namizəd planı

yazısı səh.7-də

Tahir Kərimli: "Deputatların maaşlarının artırılması cəmiyyətdə qıcıq yarada bilər"

yazısı səh.3-də

Fazil Məmmədovun yanan saunası haqda müəmmalı açıqlama

yazısı səh.7-də

İlin ən mühüm hadisəsi-azərbaycanlıları qırğına verən işid-in məhvi...

yazısı səh.3-də

Azərbaycan XİN-in "qara siyahı"sında 600-ə yaxın adam var

yazısı səh.8-də

"TÜRK NATO-SU": QƏRBİN, YOXSA RUSİYANIN "QORXULU RÖYASI" ...

Ankaranın Azərbaycanı da öz ağışına alan yeni "Yol xəritəsi" nə vəd edir?; **Rusiya nəşri**: "Gələcək türk ordusu özünə sürətlə yeni qüvvələri cəlb edərsə..."; **politoloq**: "Türkiyə artıq NATO çətiri altında yaşayan ölkə deyil"

musavat.com
Togrul İsmayil

yazısı səh.4-də

Fatma Abdullazadə haqda şok iddia: 50 milyon dollar borc...

Sabiq şöbə müdirinin Beynəlxalq Banka fantastik kredit borcu olduğu deyilir; Fazil Məmmədovun 1 milyon dollarını qaytarmadığı iddiası və daha nələr....

yazısı səh.7-də

Lapşin yenə anti-Azərbaycan mövqeyində

yazısı səh.11-də

Adı bakılı olan milyarder - Vahid Ələkbərova "bizimki" demək olarmı?

yazısı səh.12-də

Əli Həsənov: "İşğalçı ilə işğala məruz qalan ölkəni kompromisə çağırmaq təhlükəli mövqedir"

yazısı səh.6-də

Xaricdəki ticarət nümayəndəlikləri İqtisadiyyat Nazirliyinin strukturuna verildi

Azərbaycan Respublikasının xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən səfirlik və konsulluqlarında ticarət nümayəndələrinin aparatları İqtisadiyyat Nazirliyinin strukturuna daxil edilib.

APA-nın məlumatına görə, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev bununla bağlı "Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi və "Azərbaycan Respublikası İqtisadi İnkişaf Nazirliyinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 28 dekabr tarixli 504 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 20 fevral tarixli 111 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilməsi haqqında" fərman imzalayıb.

İqtisadiyyat Nazirliyinin vəzifələri sırasına Azərbaycan Respublikasının xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən səfirlik və konsulluqlarında ticarət nümayəndələrinin aparatlarının maddi-texniki və maliyyə təminatını həyata keçirmək də daxil edilib.

"Sovetski" dən növbəti köçürülmə prosesinə başlanılır

Yanvardan Bakının "Sovetski" adlanan məhəlləsindən növbəti köçürülmə prosesinə start verəcək.

APA-nın məlumatına görə, bunu Yasamal Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının birinci müavini, İcra Hakimiyyəti nəzdində yaradılmış Köçürmə Komissiyasının sədri Səməd İslamov deyib.

S. İslamov bildirib ki, "Sovetski" dən köçürmənin birinci mərhələsi bu ilin avqustunda başa çatıb, 4300 ailə ərazidən köçürülüb, böyük ərazi abadlaşdırılıb: "Yeni mərhələdə köçürmə ilə bağlı sənədləşmə işləri aparılır. Gələn ilin yanvarından daha 2 min evin köçürülməsi prosesi həyata keçiriləcək".

Beyləqanda bələdiyyə binasında bankomatdan 51 min manat oğurlanıb

Beyləqanda bələdiyyə binasında bankomatdan 51 min manat pul oğurlanıb. APA-nın məlumatına görə, Beyləqan Rayon Polis Şöbəsi əməkdaşlarının oğurluq etdiyinə görə tutulan Orxan Əhmədovun ətrafında aparılan əməliyyat tədbirləri nəticəsində onun rayon sakinləri - Rizvan Ağayev, Elməddin Zülfüqarov və Xəyal Rüstəmovla birgə Əhmədli kəndi ərazisində kənd bələdiyyəsinin inzibati binasında quraşdırılmış bankomatdan 51 min manat oğurladığı müəyyən edilib.

Beynəlxalq koalisiyanın qırıcıları Yəmənə bombaladı

Səudiyyə Ərəbistanının başçılıq etdiyi beynəlxalq koalisiyaya məxsus döyüş təyyarələrinin Yəmənə bombalaması nəticəsində 68 nəfər ölüb.

"Report" xəbər verir ki, məlumatı BMT-nin İnformasiya Mərkəzi yayıb.

Bildirilib ki, koalisiya qüvvələri İrənin dəstəklədiyi hüsni qiyamçıların nəzarəti altında olan və Yəmənə Səudiyyə Ərəbistanı sərhədinə yaxın bölgəni bombalayıb.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

Yeni xəbər telekanalı açıldı

Milli Televiziya və Radio Şurasının növbəti iclası keçirilib. Şuradan modern.az-a verilən məlumata görə, iclasda Milli Televiziya və Radio Şurasının 14 noyabr 2017-ci il tarixli qərarı ilə ixtisaslaşmış (xəbər) televiziya kanalının açılması üçün ümumrespublika televiziya yayımı üzrə (Bakı şəhəri və Abşeron yarımadasında 31-ci TV yayım kanalı) 16 noyabr 2017-ci il tarixdən 16 dekabr 2017-ci il tarixədək elan edilmiş müsabiqədə iştirak etmiş "BAKU ART LAB" MMC, "Türkel TV" MMC, "MEDI A MASTER" MMC-nin sənədlərinə baxılıb. Müsabiqənin nəticələri müzakirə edilib.

Milli Televiziya və Radio Şurası "Televiziya və radio yayımı haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2002-ci il 25 iyun tarixli 345-II Q sayılı Qanununun 15, 19-cu maddələrini, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 05 oktyabr tarixli 795 sayılı Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Milli Televiziya və Radio Şurası haqqında Əsasnamə"nin 8.6, 9.6-cı bəndini, "Lisensiyalar

və icazələr haqqında" Azərbaycan Respublikasının 15 mart 2016-cı il tarixli 176-V Q sayılı Qanununun 22.1-ci maddəsini rəhbər tutaraq digər iddiaçılarla müqayisədə daha üstün yaradıcılıq imkanlarına, daha münasib maddi-texniki bazaya və peşəkar kadr potensialına malik olan "Türkel TV" MMC-ni ümumrespublika televiziya yayım kanalının açılması üçün (Bakı şəhəri və Abşeron yarımadasında 31-ci TV yayım kanalı) 16 noyabr 2017-ci il tarixdən 16 dekabr

2017-ci il tarixədək elan edilmiş müsabiqənin qalibi elan edib və ona 31-ci TV yayım kanalında ümumrespublika televiziya yayımı üçün müddətsiz lisenziya verilib.

İclasda həmçinin "Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" QSC-nin 1 yanvar 2018-ci il tarixdən "AzTV" və "Mədəniyyət TV" kanallarının Bakı şəhəri və Abşeron yarımadasında yüksək keyfiyyətli rəqəmsal (HD formatında) yayıma başlaması barədə qərar qəbul edilib.

Zakir Qaralov tanınmış hakimin oğlunu prokuror təyin etdi

Bakının Nizami rayonuna yeni prokuror təyin edilib. APA xəbər verir ki, bu barədə baş prokuror Zakir Qaralov müvafiq əmr imzalayıb.

Əmrə əsasən, Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsinin rəis müavini Pərviz İbayev tutduğu vəzifədən azad edilərək Bakının Nizami rayon prokuroru vəzifəsinə təyinat alıb.

Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətinin rəhbəri Eldar Sultanov faktı təsdiqləyib.

Qeyd edək ki, Pərviz İbayev tanınmış hakim Mansur İbayevin oğludur.

Xatırladaq ki, Nizami rayon prokuroru olmuş Aqşin Ziyadov bir müddət əvvəl tutduğu vəzifədən azad edilərək Ədliyyə Nazirliyində yeni yaradılmış - Proba-siya Xidmətinə rəis təyin edilib.

Zakir Həsənov hərbi tibb müəssisələrində

Azərbaycan prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin tapşırığına əsasən cəbhəboyu zonada səfərdə olarkən mobil səhra hospitalın kollektivi ilə görüşən general-polkovnik Zakir Həsənov və nazirliyin digər rəhbər heyəti dekabrın 28-də Silahlı Qüvvələrin Baş Klinik Hospitalında da olub.

Nazirlikdən verilən məlumata görə, müdafiə naziri hospitalda müalicə olunan hərbi qulluqçularla görüşərək onların səhhəti ilə maraqlanıb və tezliklə sağalaraq xidmət yerlərinə qayıtmalarını arzu edib.

Tibb heyəti ilə görüşən general-polkovnik Z.Həsənov onlara Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin təbriklərini çatdırıb.

Sonra hərbi qulluqçulara dövlətimizin başçısı adından bayram sovgatları təqdim olunub.

Peterburq terrorunu törədən şəxsin fotosu yayıldı

Rusiyanın "Rosbalt" agentliyi Sankt-Peterburqda ötən axşam törədilən partlayışda əsas şübhəli şəxsin fotosunu yayımlayıb. Modern.az Rusiya KİV-nə istinadən xəbər verir ki, şəkildəki şəxs Mərkəzi Asiya sakinlərinə bənzəyir və rəngli geyimdədir.

Mağazada bir müddət gəzən terrorçu heç nə almadan oranı tərk edib. Hazırda onun axtarışlarına əlavə qüvvələr cəlb olunub.

Həcc ziyarətinin qiymətləri arta bilər

Azərbaycanda növbəti il üçün Həcc ziyarətinə sənəd qəbulu vaxtından tez başlayacaq.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsindən (QMI) APA-ya verilən məlumata görə, idarənin Həcc missiyasının nümayəndələri ziyarətin qiymətlərinin müəyyənləşdirilməsi, hotellərin təyinatı və digər hazırlıqlarla bağlı Səudiyyə Ərəbistanına yola düşüb.

Nümayəndə heyəti geri döndəndən sonra - yanvarın əvvəlindən ziyarət hazırlıqları başlayacaq.

Bildirilir ki, ötən ilkindən fərqli olaraq bu il qiymətlərdə artım gözlənilir. Buna səbəb 5 və 6 ulduzlu hotellərin qiymətlərinin artmasıdır.

Qeyd edək ki, bundan əvvəl QMI-nin Həcc ziyarəti ilə bağlı nümayəndə heyəti yanvarın sonunda Səudiyyə Ərəbistanına səfər edəndən sonra hazırlıq işlərinə start verilib, fevraldan isə ziyarət üçün sənəd qəbuluna başlanırdı.

Bu il Azərbaycandan indiyə qədər ən az sayda - 900 zəvvar Həcc ziyarətində olub. Əvvəlki illərdən fərqli olaraq, bu il zəvvarlar üçün fərqli paketlər (VIP və nisbətən ucuz) təqdim edilməyib. Bir nəfərlik ziyarət paketinin qiyməti 3850 dollar olub.

2000 dollaradək kreditə görə 100 mindən çox müştəri ilə banklar arasında fikir ayrılığı var

"Statistik məlumatlara əsasən, 2000 dollar məbləğində kreditə görə banklarla fikir ayrılığı olan müştərilərin sayı 100 min nəfərdən artıqdır".

"APA-Economics" xəbər verir ki, bunu Bank Ombudsmanının məsul katibi Elçin Həsənov bildirib.

"Bank Ombudsmanı İkrəm Kərimov hər zaman qeyd edib ki, iddia məbləğinin 2000 dollar müəyyən edilməsində əsas məqsəd axtarınatlı ailələrin öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar qarşılaşdıqları problemlərin aradan qaldırılması və problemlə kreditlərin böyük hissəsinin məhz bu məbləğdən aşağı olmasıdır. Məbləğ artırıldığı təqdirdə bu rəqəmin sayı daha da yüksələcək. Ona görə ilk mərhələdə götürülən məbləğ daha realdır. Gələcəkdə görülən işlərin nəticəsindən və eləcə də qazanılan təcrübələrdən asılı olaraq, bu məbləğin daha da artırılması nəzərdə tutula bilər", - deyərək bildirib

Türkiyədə hərbi hissəyə hücum

Türkiyənin şərqi Hakkari vilayətində hərbi hissələrin birinə hücum edilib.

Virtualaz.org yerli KİV-ə istinadən bildirir ki, hücum nəticəsində azı 3 hərbi yaralanıb.

Qeyd olunur ki, hərbi hissə PKK terror təşkilatının silahlılarından tərəfindən minaatlardan atəşə tutulub.

Hazırda terrorçuların tapılması üçün əməliyyat keçirilir.

Xatırladaq ki, Türkiyə ilə müstəqil kürd dövləti yaradaçağını elan edən PKK arasındakı münəcişə 30 ildən çoxdur davam edir və artıq 40 mindən çox insanın hayatını aparıb. Onu da qeyd edək ki, PKK BMT və Avropa Birliyi tərəfindən terror təşkilatı kimi tanınıb.

Uzun müddət idi ki, Milli Məclis üzvləri deputat məaşlarının az olması ilə bağlı narazılıq edirdilər. Bunun ardından gələn ilin büdcəsində Milli Məclisin saxlanılmasına ayrılan xərclər artırılıb. Belə ki, 2018-ci ildə Milli Məclisin saxlanılması xərcləri 25 milyon 432 min manat təşkil edəcək. Bu, dövlət büdcəsi layihəsində nəzərdə tutulandan 1,2 milyon manat çoxdur. Milli Məclisin sonuncu iclasında bəzi hakimiyyətli deputatların da məaş artımı kimiməsələsini gündəmə gətirməsi bu artımın mediada məaş artımı kimi dəyərləndirilməsinə səbəb olub.

Mediada yayılan məlumata görə, prezident İlham Əliyevin dekabrın 26-da dərc edilən "2018-ci ilin dövlət büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə fərmanına əsasən, hər deputatın əmək haqqına ayda 800 manat əlavə olunur.

məsələ qaldırılmışdı ki, ölkəmizə çoxlu sayda qonaqlar gəlir, parlamentin dostluq qrupları var. O cümlədən bizim deputatlarımız da xarici ezamiyyətlərə gedirlər. Ona görə də burada müəyyən qədər pul çatışmazlığı olur. Həmçinin Milli

"Deputatların məaşlarının artırılması cəmiyyətdə qıcıq yarada bilər"

Tahir Kərimli: "Deputatların məaşı xarici dövlətlərdəki həmkarlarımızla deyil, vətəndaşlarımızın əmək haqqı ilə müqayisə olunmalıdır"

Lakin deputatlar bu xəbəri təsdiq etməyiblər.

"Yeni Müsavat"a danışan deputat Tahir Kərimli məaşların artırılması məsələsindən məlumatlı olduğunu bildirdi: "Mənim bildiyim qədər, məsələ başqa cürdür. Çünki Milli Məclisdə

Məclisin texniki işçilərinin də əmək haqlarının müəyyən qədər artırılması məsələsi qoyulmuşdu. Bu məqsədlə Milli Məclisin saxlanılması üçün ayrılan vəsait artırılıb. Ancaq konkret qeyd olunmur ki, deputatların məaşı artacaq, ya yox. Məsələ-

nin qoyuluşu ancaq ezamiyyə xərcləri, texniki vasitələrin alınması üçün tələb olunan xərclər üçündür. Deputatların məaşı ilə bağlı artım məsələsi gündəmə olmayıb. Əvvəllər də mən bu məsələnin əleyhinə getmişdim. Hər hansı artım olsaydı, bizdə də məlumat olardı. Mən istisna da etməmişəm. Ancaq büdcə müzakirəsi zamanı məaş nəzərdə tutulmamışdı, qeyd etdiyim məsələlər nəzərdə tutulmuşdu".

T. Kərimlinin sözlərinə görə, deputatların məaşlarını xaricdəki həmkarlarının əmək haqqı ilə deyil, vətəndaşların gəlirləri ilə müqayisə etməlidirlər: "Əgər xarici dövlətlərlə müqayisə etsək, doğrudan da bizdə deputatların əmək haqqı çox aşağıdır. Ancaq mən həmişə onun tərəfdarıyam ki, biz məaşımızı xarici dövlətlərdəki həmkarlarımızla deyil, vətəndaşlarımızın əmək

haqqı ilə müqayisə edək. Düzdür, deputatların xərcləri həqiqətən çox olur. Mən özüm də buna çox rast gəlirəm. Adıçə gö-rüşlər keçirəndə, insanlar deputatdan yardım istəyir və sair. Deputata vəsait lazımdır, ancaq nəzərə alınmalıdır ki, bu artım cəmiyyətdə qıcıq yarada bilər. Çünki əmək haqları bizdən dəfələrlə aşağı olan vətəndaşlar var. Ona görə də səbri olmaq və hazırkı məaşla qane olmaq lazımdır.

Milli Məclis deputatı Fazil Mustafa da məaş artımını təsdiqləməyib: "Mənim deputatların məaşlarının 800 manat artırılması ilə bağlı məsələdən xəbərim yoxdur. Düzdür, Milli Məclisin saxlanılması üçün xərclər 1,2 milyon manat artırılıb. Büdcə müzakirələri zamanı ezamiyyət xərclərinin artırılması məsələsi nəzərdə tutulmuşdu. Konkret səbəb budur,

Bu gün parlament son dəfə toplanır

Milli Məclis (MM) payız sessiyasında 2017-ci ildə keçiriləcək son plenar iclasın gündəliyində dəyişiklik edilib. APA xəbər verir ki, gündəliyə daha 2 məsələ əlavə olunub. Bununla da gündəliyədəki məsələlərin sayı 19-a çatıb.

Əlavə olunan məsələlər "Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələri təqimatının Türkiyə Cümhuriyyəti Silahlı Qüvvələrinin taburu tərkibində və NATO strukturlarının ümumi komandanlığı altında Əfqanıstanda yerləşdirilməsinə və müvafiq əməliyyatlarda iştirak etməsinə razılıq verilməsi haqqında" Milli Məclisin 2002-ci il 15 noyabr tarixli Qərarında dəyişikliklər edilməsi barədə sənəd və bankların fəaliyyəti ilə bağlı qanunvericiliyə dəyişiklikdir.

Qeyd edək ki, gündəliyə eyni zamanda yenidən hazırlanan "Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri haqqında" qanun layihəsi üçüncü oxunuşda, Azərbaycanla bir sıra ölkələr arasında imzalanmış sənədlərin ratifikasiyası, Gömrük, Miqrasiya məəcəllələrinə, "Turizm haqqında", "Yol hərəkəti haqqında", "Dövlət qulluğu haqqında" və sair qanunlara dəyişikliklər, o cümlədən Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik günü ilə bağlı Milli Məclisin müraciəti də daxildir.

məaş məsələsi ilə bağlı məlumat yoxdur".

Deputat qeyd edib ki, Milli Məclis üzvlərinin məaşlarının artırılması məsələsi Maliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən olunur: "Milli Məclis büdcəni təsdiq edəndə hansı vəsaitin hansı istiqamətdə ayrılması Maliyyə Nazirliyi tərəfindən verilən büdcəyə

münasibət zamanı ortaya qoyulur. Büdcə ilə bağlı çıxışlarda qeyd olunur ki, hansı sahələrdə çatışmazlıqlar var. Maliyyə naziri də bunu nəzərə alır və sonradan büdcə layihəsində dəyişiklik edir. Milli Məclis layihəni qəbul etdikdən sonra qüvvəyə minir."

Q Nərgiz LİFTİYEVA, "Yeni Müsavat"

İlin ən mühüm hadisəsi-azərbaycanlıları qırğına verən İŞİD-in məhvi...

Nəzakət Məmmədova: "80-dən çox ölkədən 35 minə yaxın insan bu təşkilatda vuruşub"

2017-ci ilin bitməsinə üç gün qalır. Bu il dünya və Azərbaycan üçün bir sıra əlamətdar günlər və tarixi hadisələrlə yadda qaldı. Ən əsas hadisələrdən biri də bütün dünyanı terror aktları ilə ağuşuna alan, çoxsaylı ölkələrin vətəndaşlarının tərkibində olduğu İraq Şam İslam Dövlətinin (İŞİD) məhv edilməsi oldu.

2004-cü ildə öz müstəqilliyini elan edərək meydana çıxan və bundan tam 10 il keçəndən sonra yeni xilafət yarandığını açıqlayaraq, həmin vaxtdan etibarən İŞİD dünya üçün əsas təhdid mənbəyinə çevrilmişdi. Əsasən İraq və Suriya ərazisində fəaliyyət göstərən, dünyanın bir sıra qabaqcıl ölkələrində saysız-hesabsız terror aktlarını həyata keçirən və çoxsaylı insanların ölümünə bəis olan təhlükəli terror təşkilatına son sarsıdıcı zərbələrin vurulması bu ilə təsadüf etdi. Belə ki, ilin əvvəllərindən başlayaraq, artıq NATO ölkələri, Rusiya başda olmaqla, İŞİD-i birləşik sərədan çıxarmaq yolunu tutdular. Doğrudur, bəzi dövlətlərin Suriyada maraqları toqquşduğu üçün İŞİD-ə bağlı əməliyyatlarda müəyyən problemlər yarandı ki, bu da terror qruplaşmasının ömrünün bir qədər uzanmasına səbəb oldu.

Azərbaycanda da bu proses-

lər çox diqqətlə izlənilir. Səbəb ki, mi də daha çox İŞİD-in tərkibində vuruşan azərbaycanlıların da olmasıdır. Sağ qalan hər bir terrorçunun öz ölkəsi üçün təhlükə mənbəyi olduğu məlumdur. Bu baxımdan müxtəlif yollarla Azərbaycanı qayıdan İŞİD-çi azərbaycanlıların zərərsizləşdirilməsi istiqamətində aidiyyəti qurumlar ciddi tədbirlər görür.

3 ay öncə Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin rəhbəri Mədət Quliyev Azərbaycanı rahat edə biləcək açıqlamalar vermişdi. Həmin açıqlamaları yenidən təqdim edirik: "Son 5 il ərzində müəyyən sayda Azərbaycan vətəndaşları qara təbliğata inanıb İŞİD-ə qoşulublar. 900-ə yaxın azərbaycanlı İŞİD-ə qoşulmuşdu. Onlardan 85-i hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən saxlanılıb və həbsdədirlər. 195 nəfər Azərbaycan vətəndaşlığı hüququndan məhrum edilib, bir çoxu

isə döyüş zamanı həlak olub. İraqda Azərbaycan vətəndaşlarının kütləvi olduğu yerdə 300-ə yaxın azərbaycanlı məhv edilib".

Amma bununla belə, təhlükənin hələ də sovuşmadığı qeyd olunur.

Politoloq Nəzakət Məmmədova bildirdi ki, yeni dünya nizamının qurulması məsələsində böyük güclər, hətta dövlətlər tərəfindən terror təşkilatlarından istifadə özünü İŞİD-in timsalında ən qabarıq şəkildə bir daha göstər-

di: "İŞİD məsələsi həm də böyük dövlətlərin bir-birini bu təşkilatı yaratmaqda və maliyyələşdirməkdə ittiham etməsinə səbəb oldu. Hər halda, Rusiya və Türkiyə dövlət başçıları rəsmi şəkildə ABŞ-ı bunda ittiham edirlər. Lakin istisna olunmur ki, İŞİD daxilində bir çox böyük dövlətlərin öz agentura şəbəkəsi olub və bu təşkilatdan hərə öz məqsədi üçün yararlanıb. Qəribədir ki, Suriya münasibətində maraqlı olan hər kəs - ABŞ və koalisiya qüvvələri, Səudiyyə, Əsəd ordusu, kürd peşmərgələri, PYD/YPG, PKK, Rusiya hərbi-kosmik qüvvələri, Türkiyə, İran, Hizbullah İŞİD-ə qarşı vuruşduqlarını iddia etsələr də, sonda təşkilat məğlub edildikdə onun sağ qalan üzvləri ərazidən çıxarıldı. Demək, onu yaradan qüvvələrin konfidensial əməkdaşlığa cəlb edərək uzun müddət təlim keçdikləri, silahlandırıldıqları terrorçuların ehtiyat qüvvə kimi saxlayaraq lazım olanda digər bölgələrdə istifadə edəcəyi istisna olunmur".

Xanım politoloq terror təşkilatlarının məhv edilmədiyini dü-

şünür: "Terror təşkilatları məhv edilmir, yaxud məhv olmur, terrorçular başqa ad altında dünyanın digər yerlərində peyda olurlar. İŞİD-in özünün «əl-Qaidə»nin bazasında yaranmış, habelə köhnə BƏƏS-çilərdən ibarət olduğu, Səddam ordusunda xidmət edən zabitlərdən formalaşmış, hətta Səddamın qızı tərəfindən maliyyələşdirilməsi versiyası da var. Yeni terrorçuların da yenidən başqa bir təşkilatda birləşəcəyi, şaxələnərək dünyanın bir çox ölkələrində müxtəlif örtük adları altında peyda olacaqları təhlükəsi var. Nə qədər ki, onların sponsorları öz maraqlarını bu vasitə ilə həyata keçirməkdən imtina etməyib, bu təhlükə qalmaqda davam edəcəkdir. Azərbaycan da öz enerji resurslarına, yeritdiyi müstəqil siyasətə, gəosiyasi mövqeyinə görə bir çox böyük güclərin diqqətindədir. Hər bir ölkə kimi, ölkəmiz də terrorun siqortalı deyil. Terrorçulara qoşulan vətəndaşların ölkəmizə qayıdaraq burada öz əməllərinə davam etməsi təhlükəsi də var. Azərbaycana həm daxildən -

terror təşkilatına qoşulan vətəndaşlarından, həm də Xəzər qonşumuz, Orta Asiya və şimal sərhədlərimizdən gələ bilər. Üstəlik, Gürcüstan vətəndaşı olan azərbaycanlılardan da az sayda olsa, orada vuruşanlar olub. Suriyada vuruşan çeçenlərin əksəriyyəti vaxtilə Rusiyaya qarşı vuruşmuş və Gürcüstanın Pankisi dərəsində gizlənməmiş şəxslər idi. Onlar da geri qayıdarsa, təbii ki, federal axtarışda olduqları Rusiyaya yox, Gürcüstana qayıda bilərlər. Məlumatlara görə, 300-ə qədər Azərbaycan vətəndaşı orada vuruşub. Ölkəmizdə müvafiq qanun qəbul edilib və qeyri-qanuni silahlı birləşmələr tərkibində vuruşan şəxslərin cəzalandırılması nəzərdə tutulur. Eyni zamanda onların vətəndaşlıqdan məhrum edilməsi halları da var. Bu, doğru addımdır, həm milli təhlükəsizlik, həm də beynəlxalq təhlükəsizlik nöqtəyi-nəzərdən doğru yanaşmadır. Terror təşkilatına qoşulan insan ümumbeşəri dəyərlərə qarşı çıxmaqla yanaşı, həm də öz ölkəsi, insanlar böyük təhdidə çevrilir. Hazırda bu məsələ bütün dünya üçün aktual mövzu olaraq qalır. Çünki dünyanın 80-dən çox ölkəsindən 35 minə yaxın insan bu təşkilatda vuruşub. Onların sağ qalanlarının və ailə üzvlərinin statusu, məsuliyyəti qanunla müəyyən edilməli, diqqətlə araşdırma aparılmalıdır".

Q Cavanşir ABBASLI

Bu günlərdə İran informasiya agentliyi "Mehri" maraqlı bir xəbər yaydı. Xəbərdə deyilirdi ki, gələn il Türkiyə, Azərbaycan, Qırğızistan və Monqolustan "Türk dünyasının birləşmiş ordusu - Avrasiya hərbi qüvvələri" yaradacaq. Bildirilirdi ki, belə bir plan 2013-cü ildən var, lakin türkdilli olmayan və quruma "Avrasiya təhlükəsizlik qüvvələri" statusu ilə qatılmalı olan Monqolustanın üzündən baş tutmayıb.

Sözsüz ki, müstəqil dövlətlər kimi, bu dörd ölkə hərbi struktur yarada bilər. Əgər "Rus NATO-su" - KTMT mövcuddursa, niyə də "Türk NATO-su" olmasın? Önemli, əlbəttə ki, ortağ ordunun yaranmasının 4 dövlətin milli və təhlükəsizlik maraqlarına cavab verməsidir. Nəzərə alsaq ki, qarşıdakı 2018-ci il dünyaya və regiona təhlükəsizlik baxımından xeyli müəkkəblilik vəd edir, o zaman "Türk NATO-su" nun imperativə çevrildiyini söyləmək mümkündür.

Şübhə yox ki, bu plana bir yandan Türkiyənin üzv olduğu, lakin son illər əlaqələri xeyli soyuyan NATO, ABŞ həssaslıqla yanaşsa, o biri yandan Rusiya məsələni diqqətlə izləyəcək. Çünki Moskva Ankara ilə nə qədər yaxın münasibətlərdə olsa da, "Türk NATO-su" nun təsir zonası Rusiyanın "hayati maraqlar" zonası ilə yəqin, ya da onlarla həmsərhəddir.

Bu xüsusda Rosbalt.ru nəşrinə gətirmiş dününki məqalə diqqət çəkir. "Yeni Müsavat" xəbər verir ki, "Yeni Orda" və ya Türk NATO-su?" başlıqlı məqalədə əslində həm də şimal qonşumuzun narahatlığından bəhs edilir.

Məqalədə deyilir: "İks saatı" artıq yetişib. Avrasiya hərbi qüvvələri BMT-nin sülhməramlı qüvvələri kimi bölgədə təhlükəsizliyi qoruyacaq. Burada ən fəal rol isə "türk ordusu"na təlim keçəcək Türkiyənin üzünə düşür. Türk dünyasının birləşmiş ordusunun simvolu isə at və 4 ulduz olacaq".

Məqalə müəllifinin iddiasına görə, doğulmaqda olan yeni hərbi blok ən əvvəl NATO-nu narahat edəcək: "Əvvəla, ona görə ki, nəzəri cəhətdə Avrasiya hərbi qüvvələri KTMT üçün

"Türk NATO-su": Qərbin, yoxsa Rusiyanın "qorxulu röyası" ...

Ankaranın Azərbaycanı da öz ağışına alan yeni "Yol xəritəsi" nə vəd edir?; **Rusiya nəşri:** "Gələcək türk ordusu özünə sürətlə yeni qüvvələri cəlb edərsə..."; **politoloq:** "Türkiyə artıq NATO çətiri altında yaşayan ölkə deyil"

bir növ köməkçi qismində ola bilər. İkincisi isə Türkiyə ilə NATO arasında parçalanma artıq Ankaranı özünə hərbi müttəfiqlər axtarmağa vadar edir. Üstəlik, bu, Rusiyanın Yaxın Şərqdə aşkar uğurları və Türkiyənin görünməmiş şəkildə ona yaxınlaşması fonunda baş verir. Türkiyənin NATO üzvlüyü ciddiyyə alınarsa, söyləmək olar ki, unikal bir vəziyyət yaranıb".

Müəllifin fikrincə, ortağ türk ordusunun yaradılması ideyası tamamilə məntiqli görünür: "Türkiyənin girmək istədiyi Avropa Birliyi də öz ordusu haqda danışmağa başlayıb. NATO-nun ideologiyası və ABŞ-in hökmü artıq Avropaya sərf eləmir. Fransa prezidenti E.Makron deyib ki, Ortaq Avropa Ordusu 2020-ci il üçün, NA-

TO-ya əlavə qüvvələr kimi formalaşacaq. Lakin fransız prezidentinin səmimiyyətinə şübhə eləmək olar: nədən ki, Avropa məhz "separat" silahlı qüvvələr yaratmağı hədəfləyib və NATO-nun da adını ona görə çəkir ki, ABŞ-ı qıcıqlandırmınsın. Bir sözlə, türk ordusunun yaradılması ilk baxışda göründüyü qədər elə də qəfil gediş deyil".

Daha sonra məqalədə Türkiyənin Azərbaycandakı sabiq səfiri İsmayıl Alper Coşquna istinadla fikirlər yer alıb: "Hələ 2015-ci ilin martında səfir bildirmişdi ki, vahid türk ordusu yaratmaq çətin olsa da, türkdilli ölkələr strateji vacib regionda yerləşir və onlar sabitlikdə və təhlükəsizlikdə maraqlıdır və öz aralarında dialoq qurmalıdır. Nümunə qismində də o, Türkiyə və Azərbaycanı

göstərmişdi - hansı iki ölkə ki, məlum olduğu kimi, müntəzəm birgə hərbi təlimlər keçirir. "Türk dünyasının ortağ ordusu olsa da, olmasa da, onun ölkələri işgüzar tərəfdaşlardır. Təkcə türk dünyasının dövlətləri deyil, başqa ölkələr də müşahidəçi qismində bu tərəfdaşlığa qoşula bilər" - səfir demişdi. Yeni iki il yarım öncə diplomat vahid türk ordusunun yaranması haqda xəbəri birmənalı təsdiqləməsə belə, türk dünyası üçün əməkdaşlığın "analoq"u qismində NATO-nu göstərib. Xüsusi qeyd edək: səfir həm də müşahidəçilərdən danışib. Lakin belə bir qurumun yaradılması üçün təşkilat lazımdır. Ehtimal ki, bu da artıq formalaşmaqdadır, çünki Türkiyə bu bərdə artıq bəyan edib. Yeni birbaşa türk ölkələrini hədələyən terror

təlatümləri, habelə bəzi qüvvələrin bu ölkələrdə hakimiyyət daşıqlarını ləxlatmaq maraqları nəzərə alınarsa, bundan ötrü zamanın çatdığını söyləmək olar".

Bəs regional və dünya siyasətində həm də Türkiyə ilə rəqib olan Rusiya bu layihəni dəstəkləyəcəkmi? Müəllif özünün qoyduğu suala belə cavab verir: "Əgər gələcək türk ordusu özünə sürətlə yeni qüvvələri cəlb eləməzsə, yəqin ki, Rusiya hay-küy qaldırmayacaq. Axı müstəqil türk dövlətləri dünya xəritəsində altıdır - Azərbaycan, Qırğızistan, Türkiyə ilə yanaşı, Qazaxıstan, Özbəkistan və Türkmənistan. Bu ölkələrin hamısı Rusiyanın maraqlar zonasında yerləşir. Bəziləri isə (Qazaxıstan, Qırğızistan -red.) hətta KTMT-də təmsil olunur ki, bu da onların vahid türk ordusunun

Hüseynli hesab edir ki, Türkiyə artıq NATO-nun itaətindən çıxaraq dünya siyasətində müstəqil oyunçu rolunu daha da gücləndirməkdədir (axar.az). Onun sözlərinə görə, Türkiyə özünə yaxın yeni bölgələr yaratmağa səy göstərir, ona görə də üzünü bir sıra müsəlman və türkdilli ölkələrə çevirib.

"Ankara orada öz maraqlarını təmin etməyə çalışır. Türkiyənin bu genişlənmə siyasətini bəzən Osmanlı dövrünə qayıtmaq kimi səciyyələndirirlər. Ancaq bu, heç də belə deyil. Türkiyə buna qədər daxilə yönəlik xarici siyasət yeridirdisə, indi bu xəttə hücumçu bir status verib. Qardaş ölkə öz regionunda sözü keçən bir dövlətə çevrildiyini isbatlamaq üçün bir-birinin ardınca böyük cəhdlər edir. Doğrudur, bu cəhdlər bəzən güclü maliyyə tələb edir. Ancaq hər halda Türkiyəyə yönəlik düşmən cəhdlərini ölkə daxilində deyil, xaricdə qarşılaşmaq doktrinası özünü doğruldan siyasətdir" - politoloq deyib.

Onun fikrincə, Türkiyə artıq NATO çətiri altında yaşayan bir ölkə deyil: "Qətdə dövlət çevrilişi cəhdinin qarşısını almaqla və burada öz hərbi bazasını yaratmaqla, eyni zamanda, Sudan tərəfindən müvəqqəti verilən bir adada nümunəvi şəhərcik salmaq öhdəliyini öz üzünə götürməklə Ankara bir tərəfdən islami dəyərlərin güclənməsinə yardım edir, o biri tərəfdən isə qüdrətini ən azından yaxın çevrəsinə yaymağa çalışır. Bu sandan qardaş ölkənin atdığı addımlar artıq öz bəhrəsini verir. Bununla yanaşı, Türkiyə sənaye istehsalına görə dünyanın 13-cü ölkəsinə çevrilir, hətta milli gəlir səviyyəsinə görə Rusiyanı ötür. Belə olan şəraitdə bir dövlətin müəyyən ambisiyalarının yaranması təbii. Bu nöqtəyə nəzərdən də hesab edərəm ki, Türkiyə genişlənmə siyasətini ehtiyatla həyata keçirərsə, qarşıya qoyduğu məqsədlərinə nail ola bilər".

Bütün hallarda gələn il böyük ehtimalla, Türkiyə və Azərbaycanın episentrdə yer aldığı çox maraqlı geosiyasi gəlişmələrin şahidi ola bilərik. Söhbət ortağ türk ordusu ideyası ilə yanaşı, həm də Azərbaycanda (Naxçıvanda) Türkiyə hərbi bazalarının yerləşdirilməsindən gedir.

☐ "Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

2018-ci ilin 5 ən ciddi prosesi-"Reuters" açıqladı

"Reuters" informasiya agentliyi 2018-ci ildə hansı proseslərin izlənməli olması haqda şərh dərc edib.

"Yeni Müsavat" virtualaz.org-a istinadən həmin xülasəni təqdim edir:

1. Trampin prezidentliyinə son qoyulacağı?

Müəllif Peter Apps yazır ki, ABŞ-da siyasi ekspertlər bir məsələdə yekdil düşünürlər ki, gələn il respublikaçlar Trampı impiment etməyəcək. Amma noyabr seçkisində demokratlar respublikaçların qeyri-populyarlığından yararlanaraq, Senat, yaxud Nümayəndələr Palatasına nəzarəti ələ ala bilsələr,

durum dəyişə bilər.

2. Şimali Koreyada hərbi addıma əl atıla bilərmi?

Məqalədə Şimali Koreya ətrafında baş verənlərin mümkün trayektoriyasını proqnozlaşdırmağın asan olduğu vurğulanır. Görünən odur ki, Kim Çen İn getdikcə daha güclü bomba və raketləri sınaqdan keçirəcək. Pxenyanın ABŞ-ı vurmaq qabiliyyəti gücləndikcə, Vaşinqton da aqressivləşəcək, amma fəlakətli qarşıdurmayla sonuclana biləcək istənilən hücumla bağlı könülsüz davranacaq. Ən aydın olan odur ki, Tramp Pen-taqondan gələn xəbərdarlıq mesajlarını gözardı edəcək,

Kim rejimini və silah proqramını hərbi yolla zərərsizləşdirməyə çalışmayacaq.

3. Avropada çoxsaylı böhranları həllədiç məqama çatacağı?

Müəllif bu il Avropadan ötrü təlatümlü keçdiyini yazır. Ötən il Brexit səsverməsində Böyük Britaniyanın Avropa Birliyindən çıxması dəstəkləndi, bu il Fransa və Niderlandda ifrat sağçıların seçkidə önə çıxması önləndi. Amma bu problemlərin heç birinin arxada qaldığını söyləmək mümkündür deyil. Brexit danışıqları davam edir. İfrat sağçılar da asanlıqla geri çəkilən deyilərlər. Belçika, Çexiya, Hollandi-

ya, Finlandiya, Macarıstan, İrlandiya, İtaliya və İsveçdə gözlənilən seçkilərdə populistlərin nüfuzunu necə irəliləməsi diqqətlə izlənəcək.

4. Amerikanın Yaxın Şərqdə nüfuzu azaldıqca yeni münafişlər püskürə bilərmi?

Trampın Qüdsü İsrailin paytaxtı kimi tanımaq qərarından sonra, 2018-ci ildə Amerika bu regionda hadisələrin mərkəzində daha az görünə bilər. Amma Vaşinqtonun getdikcə regiondakı ağırçəkilişlər - Səudiyyə Ərəbistanı və İranın kölgəsində qalacağı qeyd olunur. Tehran bu il İraqda və Suriyada təsirini gücləndirib və sünni Səudiyyə

Ərəbistanının və onun Körfəz müttəfiqlərinin şir rəqibinə qarşı daha da fəallaşacağı proqnozlaşdırılır. Yəməndə münafişlərin davam edəcəyi gözlənilir.

Gələn il izlənişi daha bir məqam kürdlərin Türkiyə, Suriya və İraqda daha böyük nüfuz qazanacağı çalışmasıdır.

5. Rusiya və Çində hakimiyyətə meydan oxuyanlar güclənəcəkmi?

Müəllif bu ilin Moskva və Pekindəki dövlət başçıları üçün pis keçmədiyini yazır. Çin prez-

identi Xi Tsinpinqin, onun rusiyalı həmkarı Vladimir Putinin işləri bundan yaxşı gedə bilməzdi. Amma Rusiyada bu il hökumətə, korrupsiyaya qarşı etirazlar diqqət çəkdi. Putin gələn il bunların davamını, onun qalib gələcəyi proqnozlaşdırılan prezident seçkisində problem yaratmasını istəməz. Çində Xi hakimiyyətini qoruyub saxlasa da, özəllikli, Honq Konqda narazılığın artmasının əlamətləri görünür.

☐ Virtualaz.org

Dekabrın 23-də Quba rayonunun Xınalıq kəndindən Tufandağ istiqamətinə yürüşə çıxan və itkin düşən üç alpinistimiz-Babur Hüseynov, Namin Bünyatov və Fəridə Cəbrayılzadədən hələ də xəbər yoxdur. Qəzetimiz çapa gedərkən də alpinistlərin axtarışları barədə yekun məlumat yox idi.

Qeyd edək ki, axtarışları Dövlət Sərhəd Xidmətinin, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin, Ekologiya Nazirliyinin və FAİREX-in üzvlərindən ibarət komanda həyata keçirir.

APA-nın şimal bürosunun verdiyi məlumata görə, dekabrın 28-də səhər saatlarında axtarışlara yenidən start verilib. Həmin şəxslərin axtarışlarına Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Aviasiya dəstəsinin "Mi-17" markalı helikopteri, Şimal Regional Mərkəzinin axtarış-xilasetmə qrupu, FHN-in Xüsusi Riskli Xilasetmə Xidmətinin dağ-xilasetmə dəstəsi və alpinistlər cəlb olunub.

Axtarış-xilasetmə əməliyyatı ilə bağlı Şimal Regional Mərkəzində Qərargah yaradılıb.

Qərargaha FHN-in Şimal Regional Mərkəzinin rəisi, polkovnik Şahin Mirzəyev rəhbərlik edir.

Dünən axtarışlarla bağlı Əməliyyat Qərargahı məlumat yayıb.

Fövqəladə Hallar Nazirliyindən APA-ya verilən məlumatda bildirilir ki, "Gılavar" - hava və ekstrim idman klubunun üzvlərindən axtarışları davam edir.

Nazirliyin Aviasiya dəstəsinin "Mi-17" markalı helikopteri, Şimal Regional Mərkəzinin axtarış-xilasetmə qrupu, Xüsusi Riskli Xilasetmə Xidmətinin dağ-xilasetmə dəstəsi və peşəkar alpinistlərdən ibarət könüllü dəstə axtarışlara cəlb olunub.

Fövqəladə Hallar Nazirliyi Tufandağda itkin düşənlərin axtarışına hazırlığı və təcrübəsi olmayan şəxslərin qoşulmasını təhlükəli sayır.

Qurumun yaratdığı Əməliyyat Qərargahı yaydığı məlumatda bildirir ki, itkin düşən gənclərin axtarışı mürəkkəb relyefi olan yüksək dağ massivində aparılır.

"Eləcə də meteoroloji şəraiti nəzərə alaraq xəbərdarlıq edirik ki, müvafiq geyim, rabitə vasitələri və digər xilasetmə ləvazimatları ilə təchiz olunmamış, həmçinin xüsusi hazırlıq keçməmiş şəxslərin həmin ərazilərə getməsi onların həyatı üçün təhlükəlidir".

Qeyd edək ki, çərşənbə günü sosial şəbəkələrdə alpinistlərin axtarışı üçün könüllü dəstələrin yaradılması üçün müraciətlər yayılıb.

Amma bununla belə, xüsusi hazırlığı olan və axtarışlara könüllü şəkildə qoşulan alpinistlər də var.

"Hazırda itən dağçıları 3 qrup axtarıb".

Oxu.az xəbər verir ki, bu barədə məlumatı hazırda könüllü şəkildə Şahyaylaqda olan alpinist Toğrul Cəfərov sosial şəbəkədə yayıb.

O bildirib ki, axtarış tədbirləri ilə əlaqədar olaraq Şahyaylaqda qərargah qurulub: "Axtarışa FHN-in xüsusi xilasetmə qrupu da qoşulub. 3 qrup - alpinistlər, FHN-in xüsusi xilasetmə dəstəsi və Xınalıqlı bir qrup onları axtarıb. Bundan başqa, köməkçi dəstə ilə qərargah məntəqəsində axtarış-

İtkin düşən üç alpinistdən ən son xəbərlər

Ziya Qasimov: "Güman etmirem ki, uşaqlar belə bir səhvə yol verib qar uçqununun altına getsinlər"

ların gedişatı izlənilir. Hava şəraiti yaxşıdır. Yüngül külək var".
Tufandağda itkin düşən alpinistlərin axtarışına könüllülər də qoşulub. Xəbəri "Cavan" Gənclər Hərəkatı İctimai Birliyi yayıb.

Təşkilat bildirir ki, çağırışa 150-dən artıq şəxs cavab verərək gənclərin axtarışına qoşula biləcəyini deyib, ancaq onlardan 10 uyğun şəxs seçilib.

"İtkin düşən gənclərin axtarışı davam edir, müstəqil alpinistlər də, Xınalıq kəndinin sakinləri də axtarışa qoşulub", bunu "Gılavar" - hava və ekstrim idman klubunun rəhbəri Ziya Qasimov BBC Azərbaycancaya deyib.

Onun sözlərinə görə, havadan axtarış Qusar, Qəbələ istiqamətlərinə qədər əhatə eləyir.

"Helikopterlərlə də böyük bir ərazidə axtarış aparılır".

Ziya Qasimov əlavə edir ki, gənclər təcrübəli alpinistlərdir:

"Qar uçqunları ola biləcək yerlərə də baxırıq, hərçənd onlar qış alpinizmini bilirlərdir. Qış marşrutları ilə dağa qalxanlar harda qar uçqunu ola bilər, bundan xəbərdardırlar. Güman etmirem ki, uşaqlar belə bir səhvə yol verib qar uçqunun altına getsinlər".

Ziya Qasimov sürüşmə ehtimalını istisna edir:

"Onların ayaqlarında dişli, xüsusi ayaqqabı olub, buz baltaları, digər lazımı avadanlıqlar olub. Amma bununla belə, buz çatlaqları da yoxlanılır".

Klub rəhbəri deyir ki, gənclərlə əlaqə dekabrın 24-ü saat 5-dən sonra kəsilib.

Q Cavanşir ABBASLI, "Yeni Müsavat"

Gədəbəyin icra başçısının meşəni necə zəbt etməsinin ilginclikləri

Meşə idarəsinin rəisi: "Saymışdım, 32 güllə atmışdılar... Bizə belə təzyiqlə göstərir, güllə ilə mesaj çatdırırdılar"

Bakıdan uzaq ucqar rayonlarda məmur özbaşınalığı yeni xəbər deyil. Göygöl rayonunun səfəli, meşəli-çaylı kəndlərində baş verən qanunsuzluqlar vaxtilə parlament səviyyəsinə qədər müzakirə olunub. Amma nə fayda? Məmur meşəni hasarlayıb, üstəlik, məhkəmələr də öz möhürü ilə saxtalaşdırılmış xəritələrə, sənədlərə istinadən verilən kağızları tanıyıblar. Vəssalam, iş də bununla bitib.

Çay içdi, meşəni zəbt elədi...

Sakinlər həmin məmurların kimliyini gizli olmadığını deyirlər. Meşədən 15-20 sot torpağı hasarlayan Gədəbəyin icra başçısı Ramiz Yediyarovdur. 3-4 il əvvəl isti yay günlərindən birində o, Göygöl rayonunun Mixaylovka kəndinə Binəqədinin icra başçısı Xaləddin İsgəndərovun malikanəsinə qonaq gedirmiş. Mixaylovkaya gedən yol Aşıqlıdan keçdiyindən Ramiz Yediyarov kəndin ərazisində, meşə kənarındakı çayxanada ayaq saxlayıb. Çay içib və meşədən torpaq qoparmaq qərarını verib. Yerli sakinlərin icra başçısının meşəni zəbt etmək inadından döndərmək çəbalanı da əbəs olub. Göygöl Meşə Mühafizəsi və Bərpası Müəssisəsinin direktoru Aslan Vəliyevin mübarizəsi hasarlamaya, əraziyə darvaza qoyulmasını il yarım ləngitsə də, Ramiz Yediyarov istədiyinə nail olub. Bu gün hasarlanmış meşə ərazisində malikanə inşa edilmiş, amma bir-birindən qiymətli, yaşı bilinməyən ağaclar hələ də başçının "əsirliyində" qalır. Aşıqlıda zəbt olunan meşə torpağı bu gün

də ağzı güneyə qalıb. Halbuki Torpaq Məcəlləsinin 12-ci maddəsinin 4-cü bəndinə əsasən kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqların təyinatının dəyişdirilməsi yalnız Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə mümkün ola bilər. Aşıqlıda Nazirlər Kabinetini belə bir qərar verdiyini xatırlayan, eşidən yoxdur.

Bu ərəfədə icra başçısı Gədəbəyin Anxdam kəndi ərazisində də camaatın pay torpaqlarını zəbt edib, orada bazar açılıb. Slavyan kəndi ərazisində stadion tikilməsi üçün ayrılmış torpağı isə məmurlara satılıb və orda evlər tikilib. Hətta prezident kənd təsərrüfatının inkişafını prioritet istiqamət kimi müəyyən edəndən sonra da Ramiz Yediyarov dayanmayıb. Öz işində olub, kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlarda tikintilərə icazələr verib, gözüne xoş görünən meşə torpaqlarını belə zəbt etməkdən çəkinməyib.

"Məhkəmə həzrətləri mənim müraciətimə təmin etmədi"

Göygöl Meşə Mühafizəsi və Bərpası Müəssisəsinin direktoru Aslan Vəliyevin mübarizəsi tə-

ziqlərlə nəticələnib və direktor digər bir vəzifəyə keçirilib. Özünün əməkdaşımıza dediklərindən: "Aşıqlı və Hacıkənddə meşə torpaqlarını zəbt edən şəxsləri məhkəməyə verməmişdim. O torpaqları Dövlət Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsi(DTXK) ilə bələdiyyələr biznes ortaqlığına gedib saxta sənədlər hazırladaraq məmurlara ötürüblər. Onlara hətta çıxarış da əldə ediblər. Meşənin içində, meşə torpağında evlər də tikilib. Həmin o çıxarışların ləğvi, evlərin sökülməsi üçün müraciət etdim. Məhkəmə mənim müraciətimi təmin etmədi".

Aslan Vəliyev deyir ki, meşəyə qənim kəsilənlər ona ürk xəstəliyi, problemlər gətirib: "Hətta çıxışlarım ölkə rəhbərliyinə, Milli Məclisə də gedib çatmışdı. Məni yolumdan çəkəndir-mək üçün müxtəlif vasitələrə əl atırdılar. Məcbur oldum işdən çıxdım. Sağ olsunlar, mübarizəmi qiymətləndirib nazirlikdə balaca bir vəzifəyə gətirdilər. Saxta sənədləşdirmələr var və onların ləğv edilməsi bu gün də aktualıdır. Meşə ərazisində tikintiləri aparılıb. Bunun üçün meşələrin xəritəsinə baxmaq elə də vacib deyil, sadəcə, yerində baxış keçirilsə, görünür ki, adamlar meşə ərazisini zəbt ediblər. Həmin meşə torpaqlarına verilmiş saxta sənədlər ləğv olunmalıdır".

"Hərəsi bir Həsənağanın qohumudur..."

Aslan Vəliyev Aşıqlıda və Hacıkənddə meşə torpaqlarını zəbt edən şəxslərin kimliyi ilə bağlı bunları deyir: "Məhkəmələrə belə işlər düşəndə qanunlardakı boşluqlardan istifadə edirlər. İstəsələr həmin boşluqlardan vətəndaşın 40-50 illik mülkünü əlindən ala, istəsələr meşə torpağını da zəbt edə bilirlər. İl yarım əvvəl mən bu adamlara qarşı çıxdım. Bacardığım qədər, qanunların imkan verdiyi qədər mənə tapşırılan işlərin öhdəsindən gəlmişəm. Meşələrdəki cökə, vələs, akasiya ağaclarını hasara alıb özlərinə həyat ediblər. O vaxt araşdırdım, məlum oldu ki, bu qanunsuzluqları edənlərin biri də yerli Göygöl sakini deyil. Biri Şəkidəndir, o biri Bakıdandır. Hərəsi də bir Həsənağanın qohumudur..."

"... 32 güllə atdılar"

Aslan Vəliyev deyir ki, meşəni zəbt, ağacların kəsilməsi hallarının qarşısını almaq üçün qınaq metodlarından da istifadə ediblər: "Meşə, bələdiyyə torpaqlarının təyinatını dəyişmək qadağandır. Məhkəmələrə zəbt olunan meşələrin xəritələrini də təqdim etdim, amma yerli bələdiyyələrlə DTXK-si özlərinə uyğun şəkildə xəritələr tərtib ediblər və həmin qondarma xəritələrlə nazirlik tərəfindən təsdiqlənən xəritələr üst-üstə düşmür. Prezidentə bu məsələlər gedib çatdır və

bundan istifadə edən bəzi "juliklər" meşə torpaqlarını zəbt edirlər. Bu adamlar bu millətin, dövlətin qədrini bilməyənlərdir. Mən meşələrin ərazisində 50 məlumat lövhəsi qoydurmuşdum. Həmin məlumat lövhələrində meşədə ağac kəsməyin cinayət olduğunu yazmışdım. Hətta Məhəmməd peyğəmbərin "Ağac ekənə rəhmət, kəsənə lənət" sitatını da. Məhkəmələrin qızgın vaxtında

dırnaqarası qəhrəmanlardan biri bunu nişangaha çevirmişdi. Saymışdım, 32 güllə atmışdılar... Bizə belə təzyiqlə göstərir, güllə ilə mesaj çatdırırdılar. Vəziyyət bu dərəcədə gərgin idi. Belə quldurları ələ səviyələrdən müdafiə edirdilər ki, məəttəl qalardı. Bu adamlar sanki bu ölkəyə düşməndirlər".

Q "Yeni Müsavat"ın reportyor qrupu

Azərbaycan prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov İsrailin "The Jerusalem Post" qəzetinə müsahibə verib. "AzərTAc" müəllifi beynəlxalq münasibətlər üzrə tanınmış ekspert, jurnalist Arye Qut olan müsahibəni təqdim edib.

Ə.Həsənov deyib ki, müasir dövrdə dünyada etnik, dini, irqi və digər fərqliliklər əsasında separatizm hallarının artması regional və beynəlxalq təhlükəsizliyin təmin olunmasına, bəşəriyyətin sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşamasına mənfi təsir göstərən mühüm amillərdən biridir. "Etnik separatizm bir qayda olaraq, millətlərarası, bəzən dövlətlərarası, hətta mədəniyyətlərarası münaqişələr doğurur ki, onların da çoxu hərbi toqquşmalarla müşayiət olunur. Bu münaqişələrin yayılma coğrafiyası demək olar ki, dünyanın əksər bölgələrini əhatə edir. Təəssüflə qeyd etməliyik ki, Yaxın və Orta Şərqdə, Asiyanın digər regionlarında, Afrika, Avropa və Amerikada bu cür münaqişələr və qarşıdurmalar uzun illərdir davam edir. Soyuq müharibənin başa çatmasından sonra keçmiş SSRİ məkanında etnik separatizm meyillərinin yeni dalğası meydana gəldi. Azərbaycanda Dağlıq Qarabağ, Gürcüstanda Abxaziya və Cənubi Osetiya, Moldovada Dnestryanı münaqişələr regionun sabitliyini hər an sarsıda biləcək potensial təhlükə mənbəyidir. Artıq milli-etnik münaqişələrin həllinə biganəlik və hətta proseslərin süni şəkildə körüklənməsi özünün acı nəticələrini Avropada - İspaniyanın Kataloniya vilayətində etnik separatizmin baş qaldırması ilə eyni şəkildə bir daha göstərdi".

Prezident köməkçisi bildirib ki, bu sahədə mövcud olan problemlərin çətinliyini Ermənistanın etnik təmizləmə və işğalçılıq siyasətinə məruz qalmış Azərbaycan daha yaxından anlayır: "Azərbaycanın məruz qaldığı etnik təmizləmə və işğalçılıq siyasətinin nəticələrinin və dünyanın müxtəlif regionlarında milli zəmində cərəyan edən qarşıdurmaların təh-

"İşğalçı ilə işğala məruz qalan ölkəni kompromisə çağırmaq səhv və təhlükəli mövqedir"

Əli Həsənov İsrailin "The Jerusalem Post" qəzetinə geniş müsahibəsində etnik separatizmin doğurduğu bəlalardan danışdı

lilinə əsasən əminliklə demək olar ki, etnik separatizm heç bir halda xalqların daxili ehtiyacından deyil, müəyyən siyasi qüvvələrin məhdud mənafeələrindən və beynəlxalq dairələrin mövqeyindən qaynaqlanır. Ermənistanın başlıca məqsədi Azərbaycanın torpaqları hesabına öz ərazisini genişləndirməkdən ibarətdir. Əslində erməni millətçiləri uzun illərdir ki, bütün resurslarını bu istiqamətdə səfərbər ediblər. Erməni ideoloqları mifik "Böyük Ermənistan" ideyasını ortaya ataraq, ermənilərin bir neçə nəslini qonşu xalqlara qarşı nifrət ruhunda tərbiyə ediblər".

Tarixə ekskurs edən Ə.Həsənov 1918-ci ildə Cənubi Qafqazda üç müstəqil dövlət - Azərbaycan, Ermənistan və Gürcüstan respublikaları yarandı: "Hələ o zaman 1918-ci il mayın 29-da Azərbaycan Milli Şurası İrəvanı (indiki Yerevan) yeni elan olunmuş, lakin özünə paytaxt tapa bilməyən Ermənistan Respublikasına güzəştə getdi. Buna baxmayaraq, həmin razılaşmalarda şərtləri pozan ermənilər Azərbaycana qarşı yeni ərazi iddiaları irəli sürərək, Qarabağa və başqa ərazilərə göz dikdilər. 1948-1953-cü illərdə SSRİ Nazirlər Sovetinin qərarı ilə 150 minədək azərbaycanlı Ermənistanın öz tarixi torpaqlarından kütləvi şəkildə Azərbaycana deportasiya olundu. SSRİ-nin süqutu ərəfəsində o vaxtkı SSRİ rəhbərliyinin gizli razılığı ilə Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin Azərbaycanın tərkibindən çıxarılıb Ermənistanın verilmiş məsələsi qaldırıldı. Bu proseslər fonunda Ermənistanla yaşayan 200

mindən çox azərbaycanlı da öz ata-baba yurdundan zorla qovuldu, başqa sözlə, rəsmi Yerevan bir daha etnik təmizləmə həyata keçirdi. SSRİ dağıldıqdan sonra isə Ermənistan açıq silahlı təcavüzə başladı və 1992-ci ilin fevral ayında Dağlıq Qarabağda azərbaycanlıların yaşadığı Xocalı şəhərini dağıdaraq əhalisinə qarşı soyqırım törətdi. Ermənistan işğal davam etdirərək, Dağlıq Qarabağı və ətrafındakı daha 7 rayonu, yəni, Azərbaycanın 20 faiz ərazisini zəbt etdi. İşğal edilmiş ərazilərdə etnik təmizləmələr aparıldı və 1 milyona yaxın azərbaycanlı məcburi köçkün vəziyyətinə düşdü".

lanmayıb.

Azərbaycanın məsələyə yanaşması ondan ibarətdir ki, münaqişənin həlli ilə bağlı beynəlxalq hüququn normalarına əməl olunmalıdır. Yeni Ermənistanın işğalçı qoşunları Azərbaycan ərazilərindən qeyd-şərtsiz çıxarılmalı, ölkəmizin ərazi bütövlüyü və suverenliyi bərpa edilməli, məcburi köçkün sakinlər öz yurdlarına qaytarılmalıdır. Azərbaycanın mövqeyinə görə, bir dövlətin beynəlxalq hüququn normaları ilə təsbit edilmiş ərazisi daxilində başqa bir dövlətin yaradılması və bu məqsədə nail olmaq üçün milli, etnik zəminə zorakı üsullara və silahlı vasitələrə əl atılması yolverilməzdir. Əlbəttə, biz müəyyən kompromisə və problemin konstruktiv həllinə hazırıq. Bu baxımdan, Dağlıq Qarabağ bölgəsinə Azərbaycanın tərkibində əvvəlkindən daha geniş muxtariyyətin verilməsini, orada yaşayan erməni əhalisinin vətəndaş hüquqlarının, sosial-iqtisadi, mədəni haqlarının Azərbaycan qanunvericiliyinə və beynəlxalq hüququn normalarına uyğun şəkildə təmin olunmasına zəmanəti münaqişənin davamlı, səmərəli və ədalətli tənzimlənməsinin əsas yolu hesab edirik".

Prezident köməkçisi deyib ki, etnik separatizm regional və global səviyyələrdə getdikcə daha çox təhlükə yaradan bələya çevrilir: "Təəssüf ki, bir çox hallarda iri dövlətlər bu bələdan öz strateji maraqlarını təmin etmək, başqa ölkələrin daxili və xarici siyasətini yönləndirmək üçün yararlanmağa çalışır, beynəlxalq təşkilatlar isə prinsipial mövqe nü-

mayış etdirə bilmirlər. Bu hal vəziyyəti daha da çətinləşdirir, etnik separatizmin radikal, davakar səviyyəyə keçməsinə rəvac verir, milyonlarla insanın faciəsinə səbəb olur."

Ə.Həsənov Azərbaycanın işğal faktı ilə bağlı geniş təbliğatı iş apardığını da konkret faktlarla sadalayıb. "Azərbaycanın üzv olduğu və ya əməkdaşlıq etdiyi bütün beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində işğala son qoyulması və bu münaqişənin həlli ilə bağlı ölkəmizin haqlı mövqeyi dəstəklənib. BMT Təhlükəsizlik Şurasının münaqişəyə dair 1992-1993-cü illərdə qəbul etdiyi 4 qətnamədə Ermənistanın işğalçı qoşunlarını Azərbaycan ərazilərindən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarması tələb olunub. Avropa Şurası, ATƏT, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Avropa Parlamenti, Qoşulma Hərəkatı, üzv olduğumuz və tərəfdaşlıq etdiyimiz digər qurumların əksəriyyəti Azərbaycanın ərazisinin işğal faktını tanıyıb, erməni işğalçı qoşunlarının torpaqlarımızdan çıxarılmasının zəruriliyini qeyd edib, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllini dəstəkləyib. Lakin çox təəssüf ki, hazırda dünyada hökm sürən ikili standartlara görə Ermənistan bu qətnamələrə əməl etmir. Bəzi hallarda beynəlxalq təşkilatların, o cümlədən BMT-nin qərarları dərhal icra edildiyi halda, Azərbaycanla bağlı çoxsaylı sənədlər 25 ildir ki, kağız üzərində qalır. Buna görə də işğal hələ də davam edir".

Ə.Həsənov bildirib ki, Xocalı soyqırımı ilə bağlı həqiqətlərdən xəbərdar olan tərəqqipərvər ictimaiyyət qətləmi kəskin şəkildə pisləyir. "Dünyanın 10-dan çox ölkəsi, ABŞ-in 20-dən artıq ştatı parlament və ya hökumət səviyyəsində Xocalı soyqırımını tanıyıb. Bu sahədə fəaliyyətimiz davam edir" deyərək bildirdi.

(Yazının tam varinatını mvsavat.com-dan oxuya

Əyalət müxalifətçilərinin 2018 gözləntiləri

Seçki ili ərəfəsində bölgə təmsilçiləri obyektiv və subyektiv çətinliklərdən danışdılar

Bir çox insanlar başa çatmaqda olan ilin siyasi baxımdan passiv bir il olduğunu düşünürlər. 2018-ci ilin həm də seçki ili olduğunu nəzərə alsaq, daxili siyasi proseslərdə müəyyən aktivliyin olacağını indidən demək mümkündür.

Maraqlıdır, bəs əyalət müxalifətçilərinin 2018-ci ildən gözləntiləri varmı və nədən ibarətdir?

Müsavat Partiyasının Şəki rayon təşkilatının sədri Bakıxan Qəribli siyasi mübarizəni sona qədər aparacağını dedi: "Azərbaycan o ölkələrdəndir ki, burada seçkiləri proq-

nozlaşdırmaq, həqiqətə yaxın bir söz söyləmək mümkün deyil. Çünki seçkilərdən öncə respondentlərin arasında keçirilən sorğudan tutmuş, ciddi soğrulann özlərinə qədər heç biri həqiqəti əks etdirmir. Bu baxımdan da bugünkü siyasi səhnədəki duruma baxanda növbəti seçkilərdən də ədalətli

nozlaşdırmaq, həqiqətə yaxın bir söz söyləmək mümkün deyil. Çünki seçkilərdən öncə respondentlərin arasında keçirilən sorğudan tutmuş, ciddi soğrulann özlərinə qədər heç biri həqiqəti əks etdirmir. Bu baxımdan da bugünkü siyasi səhnədəki duruma baxanda növbəti seçkilərdən də ədalətli

bir şey gözləmirik. Ölkədə seçki həyəcanı hələlik yoxdur. Vətəndaş olaraq ümidimiz də deyiləm. Amma ölkədəki idarəetmədə olan qüsilərə görə bir tərəfdən ümidim də yoxdur. Hər halda, siyasi mübarizədir və mübarizəmizi aparacağıq. Meydan boş qala bilməz".

Müsavat Partiyasının Masallı rayon təşkilatının sədri Xasay Fərzulla bildirdi ki, 2018-ci ildən gözləntiləri haqda danışmaq hələ tezdir: "Partiyanın rayon təşkilatlarının si-

yasi proseslərə, xüsusən də seçkilərə baxışı ənənəvidir. Təbii ki, ümitsizlik sindromu da var, bunu gizlətmək olmaz. Uzun illər hakimiyyət tərəfindən seçki prosesinə müdaxilələr müəyyən ruh düşkünlüyü yarada bilər. Amma təbii ki, Müsavat Partiyası olaraq biz həmişə buna hazır olmuşuq. Seçkinin gedişində iştirak edib qiymət vermək kimi bir gərəvimiz olur. Ancaq könül ister ki, hakimiyyət müəyyən demokratik islahatlara gətsin, Seçki Məcəlləsində dəyişikliklər etsin. 2018-ci ilin prezident seçkilərinə gəldikdə isə vəziyyət əvvəlki kimidir. Hakimiyyə-

tin davranışlarında heç bir dəyişiklik yoxdur. Amma bütün bunlara baxmayaraq Müsavat Partiyasının seçkidə iştirak kimi bir prinsipi var. Bu prinsipdən çıxış edərək biz də Masallı rayon təşkilatı olaraq proseslərə hazırıq. Uzun illər seçki prosesinə müdaxilələr olub, nəticələr saxtalaşdırılıb. Bu gün bu haqda danışmaq tezdir. Amma mənə elə gəlir ki, hakimiyyətin siyasi situasiyanı, yaxud Seçki Məcəlləsini dəyişməyə kifayət qədər vaxtı var. Yeter ki, istək olsun".

Müsavat Partiyasının Mingəçevir rayon təşkilatının sədri Nürəddin Rüstəmli siyasətin

ilbəl passivləşdiyini dedi: "2017-ci il siyasi arenada çox passiv bir il oldu. Ümumiyyətlə, ilbəl Azərbaycanda siyasət passivləşir. Bu da təbii qanunauyğunluqdur. Çünki insanlar yorulur və gedir. 2018-ci ildə də gedişata baxanda demək olar ki, elə bir uğur gözlənilmir. Birinci növbədə xalqın seçkiyə, dəyişikliyə mövqeyi passivdir. Mənim, açığı, 2018-ci ildən elə də bir gözləntim yoxdur. Beynəlxalq təşkilatların hər birinin mövqeyi, bəyanatları, çıxışları enerjidaşıyıcılarının yönləndirilməsinə hesablanıb. Yeni hər şey biznesin başındadır. Ümid xalqımıza idi. Xalqımız da çox passivdir. Xalqın demokratiya, insan haqları, seçki hüquqlarından anlayışı ya var susur, ya da bu hüquqlardan istifadə etmir".

□ Günel MANAFLI

Bu il iyunun 1-də Prezident Administrasiyasının strukturunda yeni dəyişikliklər gerçəkləşdirildi, bəzi kadr islahatları həyata keçirildi. Bu dəyişiklik nəticəsində Prezident Administrasiyasında bir sıra vəzifəli şəxslər işdən azad edildi ki, onlardan biri də uzun illər Humanitar siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri postunda çalışan Fatma Abdullazadə oldu.

69 yaşlı Fatma Abdullazadə 1993-dən 2017-ci il iyunun 1-dək Prezident Administrasiyasının Humanitar siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri vəzifəsini tuturdu. Fizika-riyaziyyat elmləri doktoru olan xanım Abdullazadə 1993-2005-ci illərdə Prezidentin İcra Aparatının Humanitar siyasət şöbəsinin müdiri vəzifələrində çalışıb.

Azərbaycan prezidentinin 19 iyul 2005-ci il tarixli sərəncamı ilə Prezident Administrasiyasının Humanitar siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri vəzifəsinə təyin edilmişdi. İşdən çıxarıldıqdan sonra "düşünürəm ki, danışımağa heç bir sözlüm yoxdur. Xahiş edirəm, bir də mənə zəng etməyin" deyən sabiq məmur xanımın həтта paytaxt rayonlarından birinə icra hakimiyyəti başçısı vəzifəsinə göndərəcəyi barədə xəbərlər də var. Amma yayılmış xəbərlərin yerini indi daha ilginclik iddialar tutur. Bildirilir ki, Fatma Abdullazadənin Azərbaycanın çıxışına qadağa qoyulub. Modern.az xəbər verir ki, buna səbəb kimi F.Abdullazadənin külli miqdarda pul mə-

Fatma Abdullazadə haqda şok iddia: 50 milyon dollar borc...

Sabiq şöbə müdiri Beynəlxalq Bankdan götürdüyü 50 milyon dollar krediti ödəyə bilmədiyi üçün ölkədən kənara çıxma bilmədiyi iddia olunur

milyon dollar borc alıb və bu günə kimi də həmin borcu qaytarmayıb. Hətta F.Abdullazadə vəzifəsindən uzaqlaşdırıldıqdan sonra F. Məmmədov nazir olmağına baxmayaraq borcunu geri ala bilməyib. F.Abdullazadənin "imkanım yoxdur" deyərək borcunu qaytarmaqdan imtina etdiyi bildirilir. "Yeni Müsavat" bildirir ki, "Ölkədən getmək, ölkəyə gəlmə və pasportlar haqqında" Qanun və Miqrasiya Məcəlləsi ilə tənzimlənir. Miqrasiya Məcəlləsində qeyd olunur ki, Azərbaycan vətəndaşının dövlət sərhədinin buraxılış məntəqələrindən keçərək sərbəst surətdə ölkədən getmək və ölkəyə gəlmək hüququ var. Bir qayda olaraq, vətəndaş ölkədən getmək və ölkəyə gəlmək hüququndan məhrum edilə bilməz. Lakin qanunla nəzərdə tutulmuş hallar istisnadır. Onlar aşağıdakılardır:

- Şərti məhkum edildikdə və ya cəzadan şərti olaraq vaxtından əvvəl azad edildikdə - müvafiq olaraq sınaq müddəti və ya cəzanın çəkilməmiş hissəsi başa çatanaqədək və ya şərti məhkumetmə, yaxud üzərinə qoyulmuş vəzifələr vaxtından əvvəl tamamilə ləğv edilənədək;

- Müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırıldıqda - müddətli həqiqi hərbi xidmət keçənədək və ya qanuna uyğun olaraq azad edilənədək;

- Məhkəmə qərarı əsasında verilmiş icra sənədinin könüllü icra üçün müəyyən olunmuş vaxtda üzrsüz səbəbdən icra edilməsinə görə vətəndaşın ölkədən getmək hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırılması

- Tutulduqda və ya barəsində hər hansı qətimkan tədbiri seçildikdə - azad edilənədək, qətimkan tədbirinin müddəti bitənədək və ya qətimkan tədbiri ləğv edilənədək;

- Məhkum edildikdə - Cinəyət Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş əsas cəzasını çəkib qurtaranadək və ya, cəzadan azad edilənədək;

- barəsində tibbi xarakterli məcburi tədbirlər tətbiq edildikdə - tibbi xarakterli məcburi tədbirlərin tətbiqi ləğv edilənədək;

barədə məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı olduqda - məhdudlaşdırmanın götürülməsi barədə qərar qəbul edilənədək;

- Beynəlxalq tibbi sanitariya qaydalarına və ya Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə uyğun olaraq profilaktik peyvəndlər tələb olunan ölkələrə gediş-gəliş zamanı - profilaktik peyvəndlər edilənədək".

Göründüyü kimi, əgər iddialar doğrudursa, bu o deməkdir ki, F.Abdullazadə haqda tətbiq edilən qadağa qeyd olunan birinci hala uyğun gəlir. F.Məmmədovun işdən çıxarılmasından dərhal sonra yayılmış borc

Fazil Məmmədovun yanan saunası haqda müəmmal açıqlama

Sabiq nazir Fazil Məmmədova məxsus olduğu deyilən və yanğın baş verən villa Gəncənin Kəpəz rayonu Ərazisində yerləşir. Bu barədə axar.az-a Göygöl rayonu Üçtəpə bələdiyyəsindən bildirilib. Bələdiyyə idarəsindən qeyd olunub ki, sözügedən villada, ümumiyyətlə, indiyə kimi yaşayış olmayıb.

Hadisə baş verəndə də villa boş olub: "Villanın həqiqətən keçmiş vergilər naziri Fazil Məmmədova aid olub-olmaması barədə heç bir məlumatımız yoxdur. Villanın ərazisi bizə aid olmadığı üçün konkret bir söz deyə bilmərəm. Villanın yerləşdiyi ərazi Kəpəz bələdiyyəsinə aiddir. Ümumiyyətlə, o villada hələ heç kəs yaşamayıb. Lakin villaya bir bağban gözetçilik edir".

Bələdiyyədən bildirilib ki, yanğın zamanı villaya heç bir zərər dəyməyib: "Yanğın villanın özündə baş verməyib. Həyətdəki yaşıllıq ərazidə olub. Yanğını söndürmək üçün əraziyə Gəncə şəhəri Yanğından Mühafizə Xidmətinin maşınları gəlmişdi".

xəbərinə nə sabiq nazir, nə onun yaxın ətrafı reaksiya verməyib. O cümlədən, sabiq şöbə müdirinin də bu barədə hər hansı açıqlaması olmayıb. Günün sonunda Respublika Prokurorluğu F.Abdullazadə haqda belə bir qadağa olmadığını bəyan edib. Axar.az isə yazıb ki, F.Abdullazadənin ölkədən çıxışına Azərbaycan Beynəlxalq Bankına olan külli miqdarda kredit borcuna görə qadağa qoyulub. Sabiq şöbə müdiri Beynəlxalq Bankdan götürdüyü 50 milyon dollar krediti ödəyə bilmədiyi üçün o, ölkədən kənara çıxma bilməyib.

□ "YM"

Bütöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının sədri, deputat Qüdrət Həsənzadənin "Reyting"ə verdiyi müsahibə ciddi maraq doğurub. Partiya sədri seçkilərdə iştirakla bağlı suala cavab verərkən, parlament partiyalarının bu seçkilərdə vahid namizədlə iştirak edə biləcəklərinin anonsunu verib.

"Biz çalışacağıq ki, əvvəlki illərdə olduğu kimi, digər partiyalarla danışıq aparacağıq. Proqramı, siyasi kursu, hakimiyyətə münasibətdə davranışı, mövqeyi bizim partiyaya yaxın olan partiyalarla müzakirə aparıb vahid namizədlə çıxış edə bilərik. Vahid namizəd mən də, başqa partiyaların nümayəndəsi də ola bilər. Hesab edirəm ki, bizim kimi mötədil müxalif partiyaların vahid namizədinin olması doğru olardı. Onsuz da radikalların öz namizədləri olur. Hətta bir yox, bir neçə namizədlə qatılmaları gözlənilir. Bizim kimi partiyaların vahid mövqedən çıxış etməsi labüddür. Çünki bizim baxışların, yanaşmanın cəmiyyətdə yayılmasına ehtiyac var. Yəqin ki, seçkiyə 6 ay qalmış bu istiqamətdə ciddi danışıqlar aparacağıq. Seçki ərəfəsində artıq dəqiq bilinəcək ki, seçkiyə təkbəşinə, yoxsa mütəfiqlərin namizədi ilə qatılıraq".

Qüdrət Həsənzadənin prezident seçkisində vahid namizəd planı

Partiya sədrinin təklifinə parlament partiyalarının rəhbərlərindən reaksiya

Müxalif parlament qurumlarının Q.Həsənzadənin təklifinə müsbət reaksiya verdi.

Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyasının sədri, deputat Fərəc Quliyev bildirdi ki, ölkədə milli mənafehləri əsas götürən partiyalar milli demokratik qüvvələrdir: "Bu gün parlamentdə təmsil olunan partiyaların tribunaları genişdir. Mövqələrimiz də bir-birinə yaxındır. Düşüncələrimizi təbliğ etməyə çalışırıq. Bizim məsələlərə münasibətimiz qərəzli deyil. Hansı partiya və ya lider olursa-olsun, milli mövqedən çıxış edirsə, onunla birlikdəyik. Bunun əleyhinədirsə, qarşıdayıq. Müxalifətçiliyimiz

budur. Biz düşüncələrimizi bu yollarla hakimiyyətə daşımaq istəyirik. Qüdrət bəyin bu fikirləri maraqlıdır. Amma bu barədə mənə hələ müraciət olunmayıb. Əgər belə bir müraciət olarsa, təbii ki, bunu biz partiyada müzakirə etməliyik. Lakin hələ partiyamızın nə seçkilərdə iştirak, nə də koalisiya şəklində seçkilərə qatılmaqla bağlı qərar yoxdur. İstənilən halda seçkilərdə qalib gəlmək üçün qüvvələrin güclərini birləşdirib, bir yerdə seçkilərdə iştirakı vacibdir. Əgər müzakirələrin sonunda koalisiya şəklində seçkilərə gətirmək şansı yaranarsa, o zaman Qüdrət bəyin dediklərinə tam münasibət bildirmək olar".

Vəhdət Partiyasının sədri Tahir Kərimli: "Qüdrət bəyə dəyərli fikirlərinə görə təşəkkür edirəm. Hər halda, biz bu təklifi, arqumentləri dinləməli, partiyada müzakirə etməliyik. Açıq, indiki halda partiyamızın seçkilərə qatılıb qalib gəlmək imkanları mümkün görünür. Koalisiya şəklində seçkilərə qatılıb, uğur qazanmaq imkanları barədə də ciddi düşüncələr var. Bu məsələni ciddi şəkildə götür-qoy etməliyik. Yəqin ki, Qüdrət bəy belə fikirlər səsləndiribse, bu istiqamətdə danışıqlar, təşəbbüslər də olacaq. O fikir mübadilələrinə uyğun da qərar qəbul edirik. O zaman daha çox koalisiya şəklində seçkilərə qatılmaq şansı olub-olmayacağına daha çox aydınlıq gətiririk. İndiki halda partiya rəhbəri kimi bu suala cavab verməyə çətinlik çəkirəm. Ola bilər ki, bizim bilmədiyimiz, ciddi arqumentlərə söykənən daha çox hallar mövcuddur. Hər halda, bunları dinləyirik, ağılabatan bir şey olsa, əlbəttə dəyərləndiririk".

Böyük Quruluş Partiyasının sədri, deputat Fazil Mustafa təklifin konstruktiv olduğunu söylədi: "Bu təklif müzakirə oluna bilər. Çünki burada əsas olan mövqələrin diqqət mərkəzinə çatdırılmasıdır. Parlamentin müxalif partiyaları bir-birinə yaxın mövqələrdən çıxış edirlər. Ölkədə islahatların təcridən həyata keçirilməsi və hakimiyyətin demokratikləşmə paketini gerçəkləşdirməsi istiqamətində çağırışlar ortaya qoyurlar. Bu məsələdə ümumi bir razılığa gəlmək mümkündür. Belə bir ortaq mövqe formalaşarsa, müsbət bir nəticə əldə etmək olar. Vahid namizədlə çıxış etmək daha doğru olar. Çünki məqsəd çoxluğun seçkidə iştirak etməsi deyil, məqsəd platformaların, fikirlərin, düşüncələrin burada müəyyən rol almasıdır. Bu baxımdan, belə bir təklifi dəyərləndirmək olar".

□ Cavanşir ABBASLI

Uydurma dissidentlər

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Yaxud köhnə dostumun məktubu

Neftçanın Aşağı Qaramanlı kəndində bir oxucum yaşayır. Əliniyaz Qaramanlının hazırda 88 yaşı var. Bugünlərdə ondan bir məktub almışam. Yazır ki, kənddə mal-heyvan saxlamaqla dolanır, ancaq hansısa oğurlar dadanıblar, camaatın, o cümlədən onun özünün xeyli heyvanını oğurlayıblar. Yerli polis şöbəsinə şikayətlərinin də bir xeyri olmayıb. Əliniyaz bəy klassik üsulla - kağız və konvertdə göndərdiyi məktubunda (bu üsulun bir azdan tarixə qovuşacağını bildiyim üçün belə məktublar alanda nostaljiyə qapılıram) xeyli başqa yerli və respublika səviyyəli problemlərə də toxunubdur. Özünün həyatından - Bakıda, Lənkəranda universitetdə vaxtilə dərslərindən, pedaqoji elmlər namizədi olmağından, ingilis dili və metodikasından yazdığı əsərlərdən, həmçinin, dövrü mətbuatdakı yazılarından misal gətirib.

Ancaq Əliniyaz bəyi mən bu təqdimatlırsız da unutmuşam, çünki onu hələ 90-cı illərdən yaxşı yadda saxlamışam. 17-20 il keçib hardasa. O zamanlar Əliniyaz bəylə işlədiyim redaksiyada çox görüşmüşük, Qaramanlı kəndi haqda həvəskar tarixi araşdırmalarını qəzetdə dərc etmişik. Kəndin qəbiristanlığından tapdığı üçkünc, qəribə qədim işarəli daşın fotosu yadımdadır. Yerli icra hakimiyyəti o qəbiristanlığı uçurdu, Əliniyaz müəllim isə buna etiraz edirdi. İndi belə aktiv adamlardan regionlarda neçə nəfər tapmaq olar? 90-cı illərin o xəyalpərvər insanları hara getdilər?

Əliniyaz bəyin qədim türk tarixinə, qaramanlı tayfasına aşıqlığı o dərəcədə idi ki, hətta dünya üzündə Qaramanlı adı daşıyan hər kəsin siyahısını tutub yazı hazırlamışdı. Yadımdadır, orada Türkiyənin bizdə səfiri olmuş Altan Karamanoğludən Yunanıstan prezidenti işləmiş Konstantinos Karamanlisə qədər xeyli adamın adı vardı. Mən, doğrusu, buna bir az zarafat kimi yanaşmışdım, ancaq nə biləsən... Sözləşmə, həmin Karamanlının elə Türkiyədən köçmüş qaramanlı tayfasına aidliyi məlumdur. Onların yunanlaşmış, pravoslavlaşmış qədim türk tayfası olduğu, əsl inanclarının isə tanrıçılıq (tenqriçilik) olması elmə məlumdur.

Uzun sözün qıssası, buradan qocaman Əliniyaz bəyə atəşin türk salamları göndərərək keçid alıram başqa tarixi temaya. Nəsiman Yaqublunun sovet dissident hərəkatımız haqda təzə kitab hazırladığı xəbərini maraqla oxudum. Ancaq bu kitabdan anons olaraq verilən iki parça, iki "dissident" in əhvalatı, açıq yazsam, mənə məyus elədi. Yaqublu bu cür adamları dissident elan edərək obyektivlikdən, tarix elminin tələblərindən nə qədər uzaq olduğunu mənə bilməlidir.

Adlarını çəkmək istəmirəm, həmin 2 şəxsin dissidentliyi haqda Nəsiman bəy 1 dəfə də olsun inandırıcı fakt göstərmir. Bütün yazılar ancaq bu şəxslərin özlərinin danışdığı nəğillərdən, rəvayətlərdən ibarətdir. Belə olmaz axı. Bu gedişlə Nəsiman bəy sabah Balıq Hafizi də müasir dövrümüzün dissidenti elan edə bilər. Örnək üçün, o şəxslərdən biri təsəvvür edin, sovet dövründə "Bilik" cəmiyyətinin xətti ilə kolxozlarda məruzəçi olubmuş. Halbuki, belə şəxsləri rejim ancaq kommunizmi tərifləyənlərdən seçirdi.

Sovet vaxtı dissidentləri mərkəzdən əyalətə sürgün edirdilər, Nəsiman bəyin "dissidenti" isə ... Şəkiddən Bakıya sürgün edilmiş! Təsəvvür edin... Bu anekdot deyil, tarixçi alimin yazısıdır.

Ümumiyyətlə, dissidentlik ilk növbədə rejimin iqtisadi, siyasi təzyiqləri ilə üzleşmək, işsiz, ac qalmaq, toplumdən dışlanmaq deməkdir. Nəsiman bəyin oyuncaq dissidentləri isə pula pul demirmiş. Birinin atası bazarkom işləyir, o birinin atası Mərkəzi Komitədə tapşırıq verirmiş.

Bu başabələ "dissident"lərdən biri isə şəxsən rejimlə, KGB ilə (Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsi) əməkdaşlıq etməsini yazıda boynuna alır! Təsəvvür edin. Adam deyir ki, mənə 1980-lərin sonunda KGB-yə çağırıldı, filankəslərin mitinqdə ermənilər əleyhinə danışdığını, qəsdən milli məsələni qızıqsırdığını söylədim.

Yazıların bir yerində Nəsiman bəy 1973-cü ildə Şəkiddə böyük xalq üsyanı olmasını yazıb. Bu da nəşə qoltuq altından çıxartma bir faktıdır, çünki belə üsyana başqa heç bir elmi və ya qeyri-elmi mənbədə rast gəlinmir. Bəlkə də yuxuda görüblər.

Əlbəttə, biz Lenin ordeni alan "millətçi şair dissidentlər" görmüş millətçi, buna da dözərik. Yaz getsin, Nəsiman bəy. Bir məqalə də məndən yaz: 1983-cü ildə pioner qalstukumu rejimə etiraz əlaməti olaraq qırıq qırıq bağlamışdım! Fotosu da var! Buna görə mənə komsomola gec üzv qəbul elədilər. Necə əzablar yaşadım...

Kremlin ideoloqlarından sayılan Aleksandr Duqin növbəti dəfə işğal altındakı Azərbaycan ərazilərinin qaytarılması zərurətindən bəhs edən açıqlama verib ki, bu da birmənalı qarşılanmayıb. Məsələ burasındadır ki, rus ekspert başa çatmaqda olan 2017-ci ildə dəfələrlə bənzər açıqlamalarla çıxış edib, çağırışlar edib, lakin bu cür mövqelər nə Kremlin, nə də İrəvanın Qarabağ siyasətində hansısa dəyişikliklərə gətirib çıxartmayıb.

Duqinin qənaətinə görə, 2018-ci il həm Dağlıq Qarabağ münafiqəsinin tənzimlənməsində, həm də çoxqütblü dünyanın yaranmasında həlledici olmalıdır. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan regiondakı statusunun yüksəlməsinə hazırdır: "Bunun üçün ilk növbədə Dağlıq Qarabağ münafiqəsinin həll etmək lazımdır. Hansı ki, qismən də olsa, Azərbaycanın özü potensialını daha qabarıq şəkildə büruzə verməsinə maneə yaradır. Bu, Rusiya-Azərbaycan münasibətlərində yeni yüksəliş olacaq". **Bu fikrin müəllifi ardınca qeyd edib ki, Qarabağla bağlı nəzəri cəhətdən irəliləyiş bir il öncə baş verib:** "Azərbaycana Dağlıq Qarabağ ətrafındakı 5 rayonun qaytarılması ilə bağlı qərar 2016-cı ilə hazırlanıb. Bu həllin nəzəri paradigması münafiqə tərəflərini də, region dövlətlərini də, Qərbi də qane edir. Razılaşmaların həyata keçirilməsini, əsasən Ermənistan ləngidir. Serj Sərkisyan hər dəfə bu razılaşmanın həyata keçməsinə uzadır. Rusiya Ermənistanı ata bilməz. Ermənistan bizim müttəfiqimizdir və bu, şübhə doğurmayan yanaşmadır. Lakin məsələ ondadır ki, biz öz global geosiyasi maraqlarımızı da Ermənistan kimi lokal təsisatə qurban verə bilmərik. Biz Ermənistanın suverenliyini saxlanılmasına, müstəqilliyinin qorunmasına, erməni milli kimliyinin mühafizə olunmasına zəmanət veririk və bizim dövlət maraqlarımıza uyğundur". **Duqin onu da deyib ki, Ermənistan Rusiyanın Türkiyə və Azərbaycanla münasibətində əngələ çevrilməməlidir:** "Burda hər kəs başa düşməlidir ki, geosiyasətdə ərazi mübahisələrindən daha böyük məsələlər

var". 2018-ci ildə Azərbaycan və Ermənistanda prezident seçkilərinin keçiriləcəyini deyən Duqinə görə, 5 rayonun qaytarılmasının tarixi əhəmiyyəti seçki mübarizəsindən dəfələrlə önəmlidir. Onun qənaətinə görə, tənzimləmə prosesinin uzadılması vəziyyəti nəzarətdən çıxara bilər: "Bu səbəbdən də hesab edirəm ki, 2018-ci ildə Dağlıq Qarabağ ətrafındakı 5 rayon Azərbaycana qaytarılmalıdır. Əks təqdirdə, danışıqlar prosesində əldə olunan

hansı niyyət güdüb, birmənalı demək çətindir. Amma 2018-ci seçki ilində Azərbaycan ərazilərinin qaytarılması istiqamətində Kremlin İrəvana təzyiqli göstərəcəyi inandırıcı görünür.

"Beynəlxalq Avrasiya Hərəkatının lideri Aleksandr Duqinin açıqlamalarına kompleks şəkildə yanaşmaq lazımdır. Yalnız 5 rayonun qaytarılması ilə bağlı məsələyə diqqət çəkəndə Duqinin nə demək istədiyini aydın olmur". Bu fikirləri politoloq Elçin

hansı rola sahiblənəcəyindən danışmır. Sadəcə, artıq yola düşmüş qatarda "layiqli yer" tutacağını deyir. Yeni Duqin prosesin Azərbaycanla bağlı hissəsindən söhbət açır. O zaman vacib bir sual çıxır ortığa: Ermənistanın "layiqli yeri" nədən ibarətdir? Bu "layiqli yer" in sərhədlərinə Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsi və digər 2 rayon daxildir, ya yox?"

E.Mirzəbəyli digər bir məqamda da diqqət yönəltməyi vacib sayır: "Duqinin açıqla-

Putin'in "danışan dili"nin

5 rayon anonsunun pərdəarxası

Duqin Ermənistanın bu prosesdə hansı rol oynayacağından niyə danışmır?

nəticələri və buna sərf olunan əməyi unutmaq lazım gələcək. Bu fakt Moskvanın Azərbaycanla gəzlənən yaxınlaşmasına, Moskva ilə Bakının Qafqazda, Xəzər bölgəsində və Yaxın Şərqdəki ortaq siyasətinə təsir göstərə biləcəyindən Rusiya üçün heç də xoş olmayacaq. Bizim münafiqəsinin həlli ilə bağlı təşəbbüslərimiz isə kənardan gülünc görünəcək. Buna görə də razılaşmanın reallaşmasına maksimum səy göstərməliyik".

Rusiya prezidentinin "danışan dili" 5 rayon məsələsini yenidən ictimailəşdirməklə

Mirzəbəyli "Yeni Müsavat" a açıqlamasında bildirdi. Ekspert xatırladı ki, Duqin 5 rayonun qaytarılmasından sonrakı prosesi dilə gətirmir: "Sadəcə 5, rayondan danışır və bunun qarşılığında gerçəkləşəcək geosiyasi qütblün önəmini irəli çəkir. Nəzəri baxımdan, Duqinin Bakının geosiyasi rolu ilə bağlı fikirlərini və bu rolu daha da artacağı ehtimalını diqqətə çatdıran fikirlərini nəzərə alsaq, o zaman 5 rayonun qaytarılması Azərbaycan üçün olduqca əlverişli görünür. Lakin Duqin Ermənistanın bu prosesdə

masında Azərbaycanla yanaşı, Ermənistanla bağlı perspektiv planlar yer almadığı üçün onun fikirləri obyektiv təhlildən daha çox Azərbaycanın ictimai rəyine yönəlməmiş təbliğat xarakterli ismarıq təsiri bağışlayır". **Politoloq onu da qeyd etdi ki, Duqin hələ formalaşmamış Moskva-Ankara-Tehran geosiyasi məhvərindən danışır, amma hazırda mövcud olan və bizim Qərb adlandırdığımız global geosiyasi gücdən söhbət açmır:** "Şübhəsiz ki, Duqinin ehtimallarında yer alan yeni geosiyasi qütblün formalaşması prosesinə Qərb əllərini aşağı sallayıb tamaşa etməyəcək. Azərbaycanın bütün strateji layihələri qərb geosiyasi qütblünün enerji təhlükəsizliyi platforması üzərində qurulub. O zaman bu layihələrin taleyi necə olacaq? Əslində Duqinin fikirləri ilə bağlı təhlil edilməsi vacib olan məqamlar çoxdur. Təəssüf ki, bu məqamların hamısını açıq şəkildə etmək, yaxud bu ətrafda müzakirə açmaq ictimai rəyde yanlış təəssüratların yer almasına səbəb ola bilər. Bu səbəbdən də belə açıqlamalara kompleks şəkildə, həm də ehtiyatla yanaşılmasının tərəfdarıyam".

□ **E.PASASOY,**
"Yeni Müsavat"

Azərbaycan XİN-in "qara siyahı" sında 600-ə yaxın adam var

Hazırda Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) arzuolunmaz şəxslər siyahısında 600-ə yaxın insanın adı var. Bunu XİN-in mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev 2017-ci il xarici siyasətin yekunlarına dair keçirilən mətbuat konfransında deyib.

H.Hacıyev bildirib ki, 2017-ci il ərzində 10-a yaxın şəxs adlarının bu siyahıdan çıxarılması ilə bağlı Azərbaycan tərəfinə müraciət edib.

Onun sözlərinə görə, müraciət edənlərin bir qismi arzuolunmaz şəxslər siyahısından çıxarılıb və digərlərinin müraciətinə baxılıb.

Dağlıq Qarabağa qanunsuz səfər edən Türkiyə vətəndaşlarının məsələsinə gəlincə, H.Hacıyev bildirib ki, bununla bağlı

Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanları Türkiyənin hüquq-mühafizə orqanları ilə təmasları davam etdirir.

XİN rəsmisi vurğulayıb ki, aparılan təbliğat və maarfləndirmə işləri nəticəsində insanlar artıq Ermənistanın yalanlarına uymurlar, həmçinin bəzi ölkələrin xarici işlər nazirlikləri bu cür səfərlərin hüquqi məsuliyyət daşması ilə bağlı öz internet sahifələrinə xəbərdarlıqlar yerləşdirib.

2018 seçkisinə Qərbdən müdaxilələr olacağı anonsu-ekspert rəyləri

Gələn il martın 18-də Rusiyada keçiriləcək prezident seçkilərində əsas iddiaçılardan sayılan müxalifətçi Aleksey Navalnının seçkilərə buraxılmaması və Qərb dairələrinin buna göstərdiyi reaksiya Azərbaycanda da diqqətlə izlənilir. Qərb mətbuatı prezident Vladimir Putinin əsas rəqibindən qorxduğunu iddia edir, ABŞ Dövlət Departamentinin nümayəndəsi Kley Noelin isə Rusiyada müstəqil səslərə qarşı ciddi tədbirlərin görüldüyünü qeyd edib.

Bunun ardınca isə Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin sözcüsü Mariya Zaxarova bunları ölkəsinin daxili işlərinə və seçki prosesinə birbaşa müdaxilə kimi qələmə verdi. Onun bu açıqlaması 2018-ci ilin oktyabrında Azərbaycanda keçiriləcək prezident seçkiləri ilə bağlı bir məsələni daha da aktual etdi. Gələn il Azərbaycanda seçki mühitinin gərgin olacağı ehtimalı yüksək görünür. Bu baxımdan ölkə iqtidannın bu dəfə də müəyyən təzyiqləri önləmək məcburiyyətində qalacağını təxmin etmək çətin deyil. Xüsusilə Avropa Şurası başda olmaqla, bəzi mötəbər beynəlxalq qurumlarla Azərbaycanın soyuq münasibətlerini nəzərə alsaq, Qərbdən təzyiq dalğası daha real görünür. Doğrudur, günlər öncə ABŞ-ın Azərbaycandakı sabiq səfiri Riçard Kozlariç maraqlı bir açıqlama vermiş, ölkəsinin hələ də Azərbaycanla bağlı mövqeyini dəqiqləşdirmədiyini bildirmişdi.

“Turan” informasiya agentliyinin rəhbəri Mehman Əliyev müdaxilənin hər zaman

olduğunu düşünür: “O ölkələrin burada maraqları var. Bunu həyata keçirmək üçün daim hərəkətdə olurlar. Hakimiyyətə təmasdadırlar. Açıqı, Azərbaycandakı seçkilərdə heç zaman hakimiyyəti dəyişmək planı olmayıb. Sadəcə, iqtidarla istədikləri maraqlarını həyata keçirmək üçün addımlar atılır, istər seçki dövrü, istərsə də ondan sonra olsun. Bu baxımdan hesab etmirəm ki, indi də hakimiyyəti seçkilərdə devirmək planı olsun. Əslində Rusiya da qarşıdan gələn seçkiləri rahat keçirir. Hətta bizdən də rahat keçirəcəyini demək olar. Çünki Rusiyada seçkilərə, hakimiyyətə münasibətini nəzərə alsaq, Azərbaycanın problemləri var. Qarşıdan seçki ili gəlir və bundan istifadə ediləcəyi real görünür. Çünki çox böyük bir prosesdir. Hər bir hakimiyyət maraqlıdır ki, güc strukturlarının rəğbətini qazansın. Münasibətlərdə bu faktorlar öz rolunu oynayacaq. Qərb onu narahat edən və marağında olan məsələləri qaldı-

Mehman Əliyev:
“Tərəflər daha çox razılığa hazırdırlar, nəinki ciddi qarşıdurmaya”

sələlərdəki siyasətimiz kifayət qədər primitivdir. Hazırda Qərblə münasibətlərdə Azərbaycanın problemləri var. Qarşıdan seçki ili gəlir və bundan istifadə ediləcəyi real görünür. Çünki çox böyük bir prosesdir. Hər bir hakimiyyət maraqlıdır ki, güc strukturlarının rəğbətini qazansın. Münasibətlərdə bu faktorlar öz rolunu oynayacaq. Qərb onu narahat edən və marağında olan məsələləri qaldı-

İqbal Ağazadə:
“Azərbaycan seçkiləri sakit məcrada, müdaxiləsiz keçirəcək”

racaq. İki tərəfin atacağı qarşılıqlı addımlar əsasında məsələlər həll olunacaq. Qərb çox maraqlıdır ki, Azərbaycanda islahatlar prosesi getsin. Bəzi məsələlərdə müəyyən addımlar atılsa da, demokratiya, insan haqları və bu kimi məsələlərdə ciddi problemlər var. Düşünürəm ki, qəbul edilən məlum yol xəritələri ilə bağlı gələn il addımlar atılacaq. Müəyyən şeylərdən istifadə edərək, haki-

miyyətin Qərblə razılığa gələ biləcəyini düşünürəm. Siyasi məhbusların azadlığa buraxılması məsələsi də önə çəkile bilər. Bunlar çətin proseslər olsa da, hesab edirəm ki, tərəflər daha çox razılığa hazırdırlar, nəinki ciddi qarşıdurmaya. Seçkilərə qədər Qərb Azərbaycanla bağlı mövqeyini dəqiqləşdirəcək. Bu proses indi də var. İyul ayına qədər əsas məsələlər öz həllini tapmalıdır”.

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə gələnlə seçkilərin xüsusi bir diqqət mərkəzində olmayacağını düşünür: “Bu, regionda daha global hadisələrin, ciddi proseslərin baş verməsi ilə bağlıdır. Bu baxımdan Azərbaycan seçkiləri sakit məcrada, müdaxiləsiz keçirəcək. Azərbaycanla bağlı mövqələr çoxdan dəqiqləşib. Bu mövqələr rəsmi qurumların dilindən mütəmadi səslənir. Azərbaycanı bu və ya digər şəkildə özlərinin müttəfiqi hesab edirlər. Bu istiqamətdə də siyasi kurs götürüblər. Doğrudur, demokratiya və insan haqları ilə bağlı müəyyən mövqələr səslənir. Amma global və strateji mənada Azərbaycan-Qərb, Azərbaycan-Amerika arasında bugünkü durumda ciddi bir problem yoxdur. Avropa Şurası və digər qurumlar da bu qəbildəndir. Heç kim Azərbaycanı Avropadan kənarında görmək istəmir. Bu baxımdan bəzi geopolitik hadisələri nəzərə alaraq, Azərbaycanın üzərinə ciddi basqı etmək fikrinə deyillər. Çünki Rusiyanın regiona, xüsusilə postsovet məkanı ölkələrinə təsiri danılmaz faktır. Ukrayna, Gürcüstan timsalında Qərb dairələri bunu çox yaxşı görüblər. Rusiyanı bunlardan çəkəndirmək üçün effektiv variantların ortada olmadığı, yaxud təsir imkanlarının hələ də az olduğu

qənaətinə sahiblər. Ukrayna baş verən hadisələr, bu ölkədə yaradılan separatçı respublika, o cümlədən Ukraynanın şərqində baş verənlər onu göstərdi ki, Qərb Rusiyanı durdura biləcək, Kremlin yaxın ölkələrinə göstərdiyi təsirlərin, təzyiqlərin qarşısını almaqda sanballı mübarizə metodunu hələ tapa bilməyiblər. Uzaqdan müəyyən addımlar atırlar ki, bu da demokratiyanın sərhədlərini genişləndirmək üçün heç bir perspektiv vəd etmir. Çünki Rusiya aqressiv davranır. Nəticədə də ləngimələr baş verir. Bunu Ukrayna nümunəsində görə bilərik. Azərbaycana yönəlmiş siyasətdə bunları hesablayan Qərb dairələri dəyərlərindən çıxış edərək, daha sət addımlar atmaq siyasətindən qaçmağa meyllidirlər. Buna görə 2018-ci ildə Rusiya və Qərbin Azərbaycana müdaxilə edəcəyi yaxud gizli planlarını işə salacağı ehtimallarını sıfır hesab edirəm. Azərbaycan müxalifətinin, düşüncə adamlarının gələnlə seçkilərə istinadlı münasibətləri yoxdur. Seçkilərdə iştirak da hakimiyyətdə xili mübarizənin kəskinləşməsi fonunda daha maraqlı elementlərə toxunurlar ki, bu da əslində real deyil. Hakimiyyət daxili mübarizə hakimiyyətdə xili qarşıdurmadır kimi anlayış yoxdur. Kimlərsə mövqə uğrunda mübarizə apara bilər, kimlərsə prezidentlə, hakim komandanın başında duranlara yaxın olmağa cəhd üçün daxildə intriqaqlar apara bilərlər. Amma bütövlükdə bu hakimiyyətin mövqələrini zəiflədən bir siyasət kimi ortada olmayacaq. Bu baxımdan hesab edirəm ki, gələn il ciddi siyasi qüvvələrin mütləq əksəriyyəti seçkilərdən imtina edəcək”.

Q Cavansir ABBASLI,
Q “Yeni Müsavat”

Rusiyanın gücü son illərdə artıb. Bunu artıq dünya da etiraf etməyə başlayıb. Rusiyanın güclənməsi və dünya siyasətində söz sahiblərindən birinə çevrilməkdə olması, bu gün Suriyada xüsusilə özünü göstərməsi onu özünə rəqib kimi görən ABŞ-ı belə, ciddi narahat etməkdədir. Bəs dünyanın ərazisində ən nəhəng dövlətin güclənməsindən onun ətrafında olan qonşu dövlətlər narahat olmalıdırlar, yoxsa arxayınlaşmalıdırlar? Qonşularına Rusiyanın güclü, yoxsa zəif olması sərf edir?

Politoloq Qabil Hüseynli “Yeni Müsavat”a bildirdi ki, təkcə hərbi güc amili həlledici deyil. Dövlətin rəhbər tutduğu ideologiya, dövlətin büdcəsi, əhalisinin yaşayış səviyyəsi, müasir texnoloji inkişaf səviyyəsi, ətraf qonşularına yanaşma tərzii və digər amillər də dövlətin gücünü göstərir: “Rusiya hərbi cəhətdən güclənib. Orduda modernləşmə aparılıb, hərbiyə əlavə sərmayə yatırmaqda bəzi sahələrdə modernləşmə aparıb və şəxsi heyət arasında da mənəvi-psixoloji durumu yaxşılaşdırmaq istiqamətində tədbirlər həyata keçirməklə ordunun dö-

yüş hazırlığını artırmaqla bəzi Rusiyanın Suriyaya təbəddüdsüz daxil olmasının səbəblərindən biri də həm ordunun gücünü yoxlamaq, yeni yaradılmış silahları sınaqdan çıxarmaq, xüsusən də strateji hücum silahlarını və onları daşıyan təyyarələri sınaqdan çıxarmaq idi. Bir sözlə, Rusiya öz ordusunu çökəndirməkdən tamamilə xilas etdi və müəyyən güc səviyyəsinə getirə bildi. Amma mənə, yuxarıda qeyd etdiyim digər amillər haqqında bunu söyləmək olmur”.

Politoloq qeyd etdi ki, Rusiyaya qarşı fevralda daha öldürücü sanksiyaların

Rusiyanın artan hərbi gücü Bakı üçün təhlükədir

Politoloqdan xəbərdarlıq: “Kreml köhnə SSRİ məkanını bərpa etmək planlarını tədricən həyata keçirmək niyyətindədir”

tətbiq edilməsi gündəmədir. Bu, artıq ABŞ Konqresində təsdiq olunub. Həmin təsdiq olunan sanksiyaların fevralda Rusiyaya qarşı tətbiq edilməsinə başlanacaq: “Rusiyanın beynəlxalq bank sistemindən çıxarılması da nəzərdə tutulub. Əgər bu baş versə, Rusiya iqtisadiyyatı çox acınacaqlı günə düşəcək, orada çox böyük iqtisadi xaos, maliyyə xaosu meydana çıxacaq. Bu yaxınlarda ABŞ-ın təhlükəsizlik proqramı açıqlandı. Orada Rusiya bütün dünya və ABŞ üçün təhdid hədəfi kimi göstərildi. Yeni bu gün Qərb dövlətlərinin əsas diqqəti Rusiyanı dayandırmaya və rejim dəyişikliyinə nail olmağa yönəlib. Bax bu kontekstdə mən de-

yə bilərəm ki, Rusiyada seçkilər o qədər asan keçməyəcək. Vladimir Putin əsas rəqibi Aleksey Navalnını seçkiyə buraxmasa da onun əlinə yeni bir “kozir” verdi. Navalni boykot çağırışını genişləndirsə, ölkədə seçicilərin 40-50 faizi seçkiyə getməkdən imtina edəcək. 50 faizdən aşağı sayda seçicinin iştirak etdiyi seçkini saxtalaşdırmaq yolu tutulsa, Vladimir Putinin legitimliyini dünya dövlətləri tanımayacaq. Hətta ölkənin öz içindəki müxalifət qüvvələri də tanımayacaq. Nəticə etibarilə Putinin hakimiyyəti üçün qorxulu bir vəziyyət yaranacaq. O, bu cür vəziyyətə çətin ki, uzun müddət davam gətirə bilsin. Hər halda, ya güzəştə getmək məcburiyyətində

qalacaq, yeni məsələ, Ukrayna məsələsində ciddi güzəştə getməli olacaq, hətta postsovet məkanındakı münaqişələr məsələsində də güzəştə getmək məcburiyyəti qarşısında qalacaq. Mən baş verən və getməkdə olan proseslərin çox az hissəsini sadaladım. Dediylim odur ki, Rusiyanın qonşularını bu ölkənin heç kimi saymayacaq qədər güclü olması yox, nisbətən zəif, güzəştələrə gedə bilən durumda olması sərf edir”.

Q.Hüseynli vurğuladı ki, Azərbaycan qonşu Rusiya ilə yaxın münasibətlərin tərəfdarıdır və bunu daim nümayiş etdirir. Amma bu yaxın münasibətlər bərabər qonşuluq, bərabər hüquqluq əsasında olmalı-

dır: “Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi, beynəlxalq normalara əsaslanmalıdır”.

Q.Hüseynli hesab edir ki, Rusiyanın hərbi gücünün artması qonşuların üçün narahatçılıq yaradır: “Məndə olan məlumata görə, Rusiyanın köhnə SSRİ məkanını bərpa etmək haqqında planları var və o planları tədricən həyata keçirmək niyyətindədir. Onlar haqqında açıq danışılmasa da, Rusiya dayandırılmasa bu plan işə salınacaq. Orta Asiya respublikalarından tutmuş evvələr sovet ittifaqına daxil olan respublikaların hamısı Rusiyaya ehtiyatla yanaşmaq və tədbiri olmaq məcburiyyətindədirlər”.

Q Etibar SEYİDAĞA,
Q Yeni Müsavat

Berlində "hayl Hitler" qışqıran azərbaycanlının vəqəsi

Samir SARI

Bizim almanlarla nə alıb-vermədiyimiz var, düz, bilmirəm. Söhbət şücaətli AzTV-mizin Almaniyaya qarşı apardığı rəşadətli informasiya savasından getmir, başqa mətləblər var.

Vaxt olub ki, almanlar öz ölkələrindən bizim elimizə pənah gətirib, burada məskənlər salıblar. Məsələn, Göygöldə, Şəmkirdə, Gədəbəydə, Füzulidə alman yurdları olub. Bizim kənddən 5 km aralıdakı "Daşlı yer" deyilən vadidə alman məskənləri olub. Zətən, o yerə ona görə "Daşlı yer" deyiblər ki, orda almanların yaşadığı evlərin uçulub-sökülmüş daşları qalmışdı. Bizim camaat ora "Ləmsə yurdu" da deyirdi. "Ləmsə", yeni "nemes"...

Düzdür, II dünya müharibəsində almanlarla müharibədə çoxlu həmvətənimiz həlak olub, o üzəndən araya düşməncilik düşüb. Amma birincisi, bu almanların ruslara qarşı apardığı müharibəydi, ikincisi o hadisənin üstündən 75 il keçib, üzü bəri hücum edən əsgərlərdən çox azı salamatdır. İndiki almanlarla o vaxtkı almanların arasında fərq isə çoxdur.

Amma nə işdirsə, hələ də yanımızda alman adı çəkiləndə yadıma birinci Hitler düşür. Bu, 1941-dən 91-ə qədər aparılan sovet təbliğatının, "nemesli filmlər"nin nəticəsidir.

Hazırda bir çoxumuz yanlış olaraq elə bilir ki, daha dövrən dəyişib, almanların yanında Hitleri pisləməsək, hətta tərifləsək, yaxşıdır. Nə qədər olmasa da, məşhur həmyerliləridir, severlər. Bax, bu düşüncə bu yaxınlarda bir vətəndaşımızın həyatını qaraladı.

Hadisə belədir. Bakıda normal qazancı, evi-əşiyi, maşını olan ortayaşlı bir şəxs (lap qoy adı olsun Samir) beyninə qoyur ki, gedib Almaniyaya yaşasın.

Onu da qeyd edim ki, adam müxalifətçi olmayıb, ömründə bir dəfə mitinqə, nümayişə, piketə getməyib, gedənlərə də "necə işiniz-gücünüz yoxdur ey, bir işin qulpundan yapışın, 3-5 manat pul qazanın" deyənlərdən olub.

Sadəcə, iş elə gətirib ki, şərti adını Samir qoyduğumuz adam düz-qoş ələyib gedib Almaniyaya, tanış-biliş vasitəsilə, özünü dondan-dona salaraq bu ölkədə oturma izni alıb. İş düzələndən sonra Bakıya qayıdın Samir evini, maşını, olan-olmazını satıb, sovub, qohum-əqrəbasıyla, dost-tanışyla görüşüb halallaşmış və üz qoyub Almaniyaya. Adam Berlinədə hava limanındakı pasport nəzarəti məntəqəsindən keçib Almaniyaya ərazisinə qədəm basan kimi necə rıqçətə gəlib, özünü artıq cənnətə düşmüş hesab edib, kefi kök şəkildə bərkən səslənib: "Əlvida, Bakı! Hayl Hitler!"

Təbii ki, ətrafda hava limanının vəzifəli şəxsləri, gömrükçülər, polislər də olub və bir qarışın adamın dilindən ən azı "fa" notunda səslənən ifadəni eşidib, şoka düşüblər. Səlahiyyətli şəxslər dərhal Samir bəyi cələkləyib içəri otağa aparıblar, deyiblər, özünü nə hesab edirsən, sən kimsən-filan. Bu da öz hekayətini danışmış. Amma ictimai yerdə faşizm təbliğatı aparan azərbaycanlının cavabı almanları qane etməyib. Adamın hərəkətini protokollaşdırıblar, işə miqrasiya xidməti, polis idarəsi, təhlükəsizlik strukturu-filan da qarışmış və sonda onun barəsində deportasiya qərarı çıxarılıb. Samir müəllimi təyyarəyə otuzdurb göndəriblər günəşli Azərbaycana. Hadisənin burdan beləsindən məlumatım yoxdur.

Əlbəttə, həmvətənimiz bir az savadlı adam olsaydı, bilərdi ki, Almaniyada Hitlerə rəğbət bildirmək yolverilməzdir. O ölkədə onu sevmirlər (faşist düşüncəli başıpozuqlar istisnadır). Çünki bu adamın günahı üzündən Almaniyaya nə qədər ərazi itirib, 9-10 milyon alman kişisi həlak olub, bir o qədər, bəlkə də daha çox alman qadını zorlanıb, qüdrətli dövlət bir neçə yerə parçalanıb və 30-40 ilə zorla özünə gəlib. İndi şərqdən birisi gəlib "alman düşməni"ne "hayl" deyir.

Ümumiyyətlə, müasir almanlar "Hitler, faşist" söhbətini çox ağırlı qarşılayırlar. O vaxt nüfuzlu deputatlarımızdan biri də alman həmkarları ilə görüşəndə müxalifət liderləri haqqında "bunlar alman faşistlərindən də qəddardır" demişdi və bu söz almanların xətrinə dəymişdi. Gərək sözümlərin dalını-qabağını bilək.

Xülasə, əgər Samir bəyin Şengen vizası varsa (güman ki, var), o, buralarda bənd almaz, mütləq Fransaya, Hollandiyaya, Belçikaya, İsveçə, Norveçə gedəcək. Gərək kimsə ona başa salsın ki, dilini qarnına qoysun, birdən o ölkələrin aeroportunda çuşa gəlib "Allahu-əkbər" deyər, vallahi, dərhal yerə yıxıb sürüyürlər.

Yeni ilin ilk günlərindən Azərbaycana gətirilən bir sıra məhsulların gömrük-idxal rüsumları artırılır. Belə məhsullar arasında bütün məmulatları və alkoqollu içkilər, o cümlədən etil spirtini də var. Bu məhsulların idxalına tətbiq olunan aksiz vergisi 2 dəfə artırılır.

Ölkədə siqaretlərin illik istehlakı 11 milyard ədədə yaxındır. Bunun cəmi 1,6 milyard ədədi yerli istehsal hesabına təmin olunur. Qalan 9,4 milyard ədəd siqaret isə idxal olunur. Bu isə aksizlərin artmasının Azərbaycanda istehlak olunan hər 11 siqaretdən azı 9-nun qiymətini yüksəldəcəyi deməkdir.

İqtisadçı-ekspert Natiq Cəfərinin sözlərinə görə, aksiz

ni hökumət aksizləri artırmaqla büdcəyə daxilomaları artıracağı hədəfləyir, amma bu, əks-effekt də verə bilər: qeydiyyatdan yayınmaqla idxal arta, rəsmi idxal isə azalar ki, bu da büdcəyə daha az vəsaitin gəlməsinə səbəb olar".

Alkoqollu içkilərə gəlinə, ekspert burada daha ciddi bir təhlükənin yaranması ehtimalını böyük hesab edir: "Burada

daha ciddi məsələləri gündəmə gətirəcək. Aksizlər həm xarici içkiləri, həm də xammalın bahalaşması ilə ondan istifadə edən yerli istehsal məhsullarını bahalaşdıracaq. Bu isə evlərdə, gizli sexlərdə qanunsuz istehsal olunan, keyfiyyət standartlarına cavab verməyən alkoqollu içkilərdən istifadəni çoxaldacaq. Bu isə əhəlinin sağlamlığına böyük təhlükə deməkdir. Bir neçə

Siqaret və spirtli içkilərin bahalaşması

qaçqınmalçılığı artıracaq

Ekspert: "Bahalaşma ölkədə ümumi qiymət artımına, inflyasiyanın güclənməsinə səbəb olacaq"

il əvvəl Rusiyada alkoqollu içkilərin qiymətini qaldırdılar, satışına məhdudiyət tətbiq etdilər. Bu, ölkədə standartdankənər, saxta içkilərdən istifadənin kütləvi hal almasına, çoxsaylı və kütləvi zəhərlənmələrin olmasına, ölüm hadisələrinə gətirib çıxartdı. Nəticədə hökumət geriyyə addım ataraq məhdudlaşdırıcı qərarları ləğv etməyə, alkoqollu içkilərin qiymət tənzimlənməsi metoduna keçməyə məcbur oldu. Demək istəyirəm ki, alkoqollu içkilərin bahalaşması Azərbaycanda da eyni effekti verə bilər".

N.Cəfərli onu da qeyd edir ki, bütün məmulatları və alkoqollu içkilərin bahalaşmasından ailə büdcəsinə də xeyli zərər dəyəcək. Eyni zamanda bu bahalaşma ölkədə ümumi qiymət artımına, inflyasiyanın güclənməsinə səbəb olacaq: "Rəsmi məlumatlara görə, bütün məmulatları və spirtli içkilərin əhəlinin istehlakında ciddi paya malikdir. Bu isə onların bahalaşmasından əhəlinin zərər çəkəcəyini göstərir. Digər tərəfdən, hökumət gələn il üçün birrəqəmli inflyasiyaya nail olmağı hədəf götürüb. Amma çoxsaylı məhsulların idxalında aksiz və vergilərin artırılması bu hədəfə nail olunmasına ciddi əngəl yaradacaq".

□ DÜNYA, "Yeni Müsavat"

Qeyd edək ki, Azərbaycanda demək olar ki, əksər ailələrdə alkoqollu içkilər və ya siqaretdən istifadə edənlər var. Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, bu ilin yanvar-noyabr aylarında ölkənin pərakəndə ticarət şəbəkələrində əhəliyə 30,9 milyard manatlıq məhsul satılıb. Bunun 1 milyard 435,2 min manatı alkoqollu içkilər və bütün məmulatların payına düşür. Bu, əhəlinin, yeni ailə təsərrüfatlarının ümumi xərcləmələrində alkoqollu içkilər və bütün məmulatlarının təxminən 4,6 faiz paya malik olması deməkdir.

Nəzərə alsaq ki, xüsusilə rayon yerlərində kустar yolla hazırlanmış spirtli içkilərdən istifadə çox geniş yayılıb, üstəlik, qaçaqmalçılıqla ölkəyə gətirilən satılan siqaretlər hər yerdə rast gəlmək olur və bu məhsulların satışı qeydiyyata salınmır, onda ən azı bu iki məhsulun əhəlinin ümumi xərcləmələrindəki payının daha çox olduğunu söyləyə bilərik.

Bu qədər istehlak edilən məhsulların böyük bir hissəsi xaricdən idxal olunmaqdadır. Belə ki, Dövlət Gömrük Komitəsinin məlumatına görə, bu ilin 11 ayında Azərbaycana 141,501 milyon dollarlıq bütün və bütün məmulatları idxal olunub. Spirtli və spirtsiz içkilərin, sirkənin idxalı isə 59,873 milyon dollar təşkil edib.

vergisinin artması alkoqollu içkilər və bütün məmulatları ilə bağlı bir neçə istiqamətdə ciddi dəyişikliklərə səbəb olacaq: "Əvvəla, onu qeyd edim ki, büdcə daxilomalarında çətinlik yaşayan ölkələrin demək olar ki, hamısı bu yoldan istifadə edir. Yeni alkoqollu içkilər və bütün məmulatlarının vergi və gömrük rüsumlarını artırır. Bunun da səbəbi odur ki, bu iki məhsul sosial əhəmiyyətli məhsul hesab olunmur. Ona görə də hökumətlər buna daha rahatlıqla gedə bilərlər. Bu baxımdan, Azərbaycan hökumətinin büdcəyə əlavə vəsaitlər daxil etmək cəhdi başadüşüldür. Lakin burada diqqət yetirilməli olan bir neçə məsələ var. Onlardan birincisi budur ki, bütün məmulatların qonşu ölkələrdə bizdən daha ucuz olması qaçaqmalçılıq kimi neqativ halların çoxalmasına gətirib çıxaracaq. Diqqət yetirmisinizsə, son aylarda ölkəyə qaçaqmal yolu ilə siqaret idxalı faktlarının sayı həddindən çox artıb. Demək olar ki, hər gün gömrükdən bununla bağlı yeni məlumat açıqlanır. Hətta ən güclü dövlətlərdə belə qaçaqmalın qarşısını bütünlüklə almaq mümkün olmur. Buna görə də hazırda Bakının bir çox yerlərində qaçaq yolla gətirilən aksizsiz siqaretlər satılır. Aksizlər artandan sonra bu kimi halların da sayı daha da çoxalacaq. Yə-

"Müəllimlərin maaşları yenə artırılacaq"-nazir

"2018-ci ilin dövlət büdcəsində təhsil sahəsində xərclərdə kəfiyyət qədər böyük artım var". Bunu maliyyə naziri Samir Şərifov AzTV-yə müsahibəsində bildirdi.

Onun sözlərinə görə, təhsil sahəsində xərclərin artımı prezident İlham Əliyev tərəfindən təsdiqlənən proqrama uyğun olaraq orta məktəblərdə çalışan müəllimlərin əmək haqlarının artırılması istiqamətində aparılan məqsədyönlü tədbirlərin aparılması ilə bağlıdır: "Burada böyük işlər görülür. Artıq diaqnostik qiymətləndirmə işləri başa çatmaq üzrədir. Bununla əlaqədar müəllimlərin əmək haqları əhəmiyyətli dərəcədə artıb. Həm məktəb direktorlarının, həm də müəllimlərin əmək haqları yüksəlib. Artıq çox bacarıqlı, savadlı, sərişətli müəllimlər yüksək maaş almaq imkanını qazanıblar".

2018-ci ildə bu tendensiyanın davam edəcəyini deyən nazir qeyd edib ki, diaqnostik qiymətləndirmələr başa çatdırılıb və sınaqdan keçən müəllimlər məvaciblərini artırmaq imkanını qazanırlar. Maliyyə naziri əlavə edib ki, orta hesabla müəllimlərin əmək haqları 35% artıb: "Bəzi kateqoriyalar üzrə müəllimlərin əmək haqqı artımı daha yüksəkdir. Gələn il təhsil xərclərində artım bu məqsədlərə də xidmət edəcək".

“Avrasiyaçılıq nəzəriyyəsinin banisinin dilindən Azərbaycanın üç imperiya varisinin əhatəsində yürütdüyü xarici siyasətə yüksək qiymət verilməsi ilə, işğal olunmuş torpaqların gələcəyi ətrafında qurulan təhlil paradigmalarnın sinxronlaşdırılması təkə regionumuzda deyil, daha böyük siyasi dairelərdə güclü reaksiyalar doğurur”. Deputat Zahid Oruc bu fikirləri Kremlin ideoloqlarından biri kimi tanınan Aleksandr Duqinin son açıqlamalarını “Yeni Müsavat”a şərh edərək bildirdi.

Qeyd edək ki, Duqin “Report”-a müsahibəsində Dağlıq Qarabağ ətrafındakı bəzi ərazilərin qaytarılması zərurətindən danışmaqla yanaşı, Bakının regiondakı roluna da yüksək qiymət verib. “Bütün hallarda Bakı Moskva-Ankara-Tehran üçbucağı üçün strateji qapıdır. Bu itti-faqda Azərbaycan əsas konstruksiyaya çevrilməkdədir. Bu gün geosiyasi stavkalar olduqca böyükdür. Odur ki, hamımız ardıcıl hərəkət etməliyik”, - Duqin Azərbaycanın rolundan danışarkən deyib.

Xatırladaq ki, Rusiya Federasiyasının prezidenti Vladimir Putin bu il Respublika günündə Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevə təbrik məktubunda da “Sizin ölkəniz dünya arenasında haqlı olaraq nüfuz qazanıb, beynəlxalq gündəlikdəki aktual məsələlərin həllində mühüm rol oynayır” qeydini etməklə ölkəmizin regional roluna ciddi önəm verdiyini vurğulamışdı. İndi Putinin “danışan dili”nin eyni mövqedən çıxış etməsi, Bakı-Tehran-Moskva formatının formalaşmasında Azərbaycanın roluna önəm verməsi maraqlı haldır.

Rus politoloqun sözlərinə görə, Azərbaycan prezidenti İl-

Azərbaycan-İran-Rusiya “oxu”nda İlham Əliyev faktoru - ilginç etiraf

Zahid Oruc: “Duqin strateq kimi yaxşı anlayır ki..”

ham Əliyev özünü dünyada baş verən bütün dəyişikliklər üzrə fəal mövqe tutmağa çalışan diqqətli siyasi lider kimi göstərir: “O, 2017-ci ildə siyasətin obyektinə yox, subyektinə olduğunu sübut etdi. O cümlədən o, Rusiya ilə İran və Türkiyə arasında yaxınlaşmada böyük rol oynayıb. Yeni bir strateji oxun yaradılmasında da o, əhəmiyyətli rol oynamağa başlayıb”.

Rus ekspertin fikirlərini şərh edən Z.Oruca görə, Duqin Türkiyənin və İranın Rusiya siyasətilə əlaqələndirilməsində ölkəmizin roluna toxunarkən son dərəcə fundamental bir problemi tarixin dərinliyindən günümüze qaytarıb: “Son 200 ildə Azərbaycan sözügedən üçbucaqda hər zaman nəinki coğrafi və siyasi bölünmələrə uğraşmış, eləcə də taleyi yad əllərə

verilərkən yerləşdiyi məkan müxtəlif konfrontasiyaların, hərbi savaqların meydanına çevrilib. Müstəqil bir dövlət kimi, Duqinin sözləri ilə desək, regional sülhün və təhlükəsizliyin təminatında aktiv rol alan bir subyektin hazırkı siyasəti heç şübhəsiz prezident İlham Əliyevin məhərrətli lider olaraq son yüz ildə Rusiya ilə ən düzgün münasibətlər doktrini tapması

lobbinq işini yüksək səviyyədə qurması işini etiraf etməyə məcbur olurlar. Müqayisə üçün xatırlayaq ki, tarixi 90-cı illərdə ölkəmizin Kreml və yaxın siyasi mərkəzlərdə məhz belə ideya-siyasi tərəfdarları olmadığından haqlı işimizdə ən ağılagəlməz ittihamlarla üz-üzə qalmışdıq. İndi isə Rusiyanın ekspert cəməəsi içərisində yüksək kəlibri politoloqlar-fikir nəhəngləri

Ermənistanın regional roluna son dərəcə dəqiq və praqmatik qiymət verirlər”.

Z.Oruc Duqinin digər fikirlərinə də diqqət çəkməyi vacib saydı: “Duqin Ermənistanın 5 rayonu qaytarılması zərurətindən danışarkən qətiyyətlə torpaqların digər hissəsini kapitulyasiya etməyə çağırır, əraziləri parçalayaraq, yeni erməni dövləti planını Qafqazın xəritəsinə oturtmağa cəhd etmir və Kremlin çevrəsində İrəvandan yemlənən siyasi texnoloqlara bununla da yaxşı ideoloji müqavimət göstərməyi bacarır. Əslində Qarabağın dövlətləşməsi proyektini Rusiyanı parçalamaq planının tərkib hissəsidir. Etnik-millət rəngarəngliyə məlik olan bir dövlətdə separatizm ocaqlarını yaratmaq istəyənlər SSRİ-nin çöküşündən sonra son dərəcə məkrli bir şəkildə məhz həmin kartdan istifadə edərək Şimali Qafqaz xalqlarını ayağa qaldırılmışdılar. İndi prezident İlham Əliyevin Rusiya prezidenti Vladimir Putinin roluna və liderlik missiyasına verdiyi müsbət qiymətin də münafiqçiləri durdurmaqla bağlı əsaslara söykədiyini hər kəs bilməlidir. Duqin strateq kimi yaxşı anlayır ki, Azərbaycanın Qarabağ üzərində suveren hüquqlarını bərpa etməsi nəinki Moskvadan regiondan çıxarmaq təhlükəsini doğurmur, əksinə, Qərbin bölgədəki iqtisadi-siyasi təşəbbüslərinin nəticə etibarilə gəlib hərbi iştirak səviyyəsinə çatmasının qarşısını alır”.

Zahid Oruc onu da dedi ki, Duqin kimi Rusiya siyasətində ağır çəkili geopolitikin son illər ərzində Qarabağın bir hissəsinin azad olunması zərurətini geniş informasiya məkanında gündəmdə saxlaması nəticəsindən asılı olmayaraq, mühüm hadisədir.

□ E.PAŞASOY, □ “Yeni Müsavat”

Lapşin yenə anti-Azərbaycan mövqeyində

“O hələ anlamayıb ki, başqa məhbuslarla bir kamerada saxlansaydı, nələr olardı”.

Yəhudi əsilli Rusiya və İsrail vətəndaşı, blogger Aleksandr Lapşin əfvlə həbsdən azad olunan sonra yenidən anti-Azərbaycan mövqeyi tutub.

Dekabrın 27-də qondarma blogger öz facebook səhifəsində Azərbaycanı Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinə verməyə hazırlaşdığını yazıb: “Strasburqdakı məhkəmə vasitəsilə Azərbaycandan pul qoparmağa çalışacağam”.

Lapşinin Avropa Məhkəməsinə şikayəti təmin oluna bilərmi? Azərbaycan bəri başdan hansısa önleyici tədbirlər görməlidirmi? Lapşinin arxasında ermənilərin dayandığı Azərbaycandan əl çəkməməsi ilə bir daha təsdiqlənirmi?

Siyasi ekspert Elşən Mustafayev bildirdi ki, Lapşinin Avropa Məhkəməsinə müraciətinin ölkəmiz üçün heç bir təhlükəsi yoxdur. Hətta ortada ciddi, tutarlı faktlar olmasa onun müraciəti Avropa Məhkəməsi tərəfindən qəbul olunmaya bilər: “Bir müddət əvvəl o, şikayət üçün 7 ay təkadamlıq kamerada saxlanmasını əsas göstərirdi. İndiki açıqla-

masında isə heç bir konkret faktı qeyd etmir. Onun sübut üçün heç bir faktı yoxdur. Çünki nə məhkəmə prosesində, nə də həbsdə olduğu dövrdə onun hüquqları pozulmayıb. Ümumi fikirlər, sübutsuz iddialar isə fakt kimi qəbul oluna bilməz. Lapşinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə, Qarabağ konfliktinə münasibətini, eyni zamanda həbs olduğu maddənin spesifikliyini nəzərə alsaq, onun təhlükəsizliyi üçün ən uğurlu seçim tək adamlıq kamerada saxlanması olmalı idi. Buna görə Lapşin məhkəməyə şikayət etmək əvəzinə beynəlxalq təşkilatlarda Azərbaycana təşəkkür etməlidir. Beynəlxalq qurumlar da Lapşinin salamat saxlanmasını müsbət qiymətləndirməlidir. Lapşin, deyəsən, hələ tam anlamayıb ki, onu başqa məhbuslarla eyni kamerada saxlasaydılar nələr ola bilərdi. O, gərək Azərbaycanın müvafiq rəsmi qurumlarına minnətdar olsun, tək saxlanmasaydı başına gələnləri özü də təxmin edə bilməzdi. Əgər onun başına içəridə bir hadisə gələydisə, o zaman Azərbaycan üçün cavab vermək çətin olardı və problemlər

yarandı. Azərbaycan hökuməti də bunu nəzərə alıb onun salamat saxlanmasının ən optimal yolunu seçmişdi. Odur ki, Lapşinin məhkəməyə müraciətindən narahat olmağa dəyməz, müraciət etsə belə, perspektivi yoxdur”.

E.Mustafayev vurğuladı ki, əgər Lapşin heçqətən də Avropa Məhkəməsinə şikayət etsə, orta səviyyəli bir vəkil onun haqsız olduğunu sübut edə bilər. Xüsusi önleyici tədbirlərə lüzum yoxdur.

Ekspertin fikrincə, Lapşinin Avropa Məhkəməsinə şikayəti yox, onun sosial şəbəkə-

lər, bloqlar vasitəsilə Azərbaycana qarşı mütəmadi bəyanatlar verməsi ölkəmizin daha çox zərərindədir: “Ola bilsin ki, onu ermənilər Azərbaycana qarşı qızıdır. Ona görə də Lapşinin yazıları, açıqlamaları izlənməli və bildirilməlidir ki, əgər onun fəaliyyətində Azərbaycanın təhlükəsizliyinə, ərazi bütövlüyünə xələf gətirən, fəaliyyət və ya ifadələr olacaqsas, istər Azərbaycanın qanunlarına, istərsə də hamı tərəfindən qəbul olunmuş beynəlxalq normalara görə onunla bağlı müvafiq hüquqi addımlar atıla bilər. Deyəsən, bir dəfə həbs olu-

nub qandallı gətirilməsi ona dərs olmayıb. Azərbaycan bəyan etməlidir ki, qanunlarımızı pozacağı halda Lapşini yenə də həbs etdirəcəm”.

Siyasi ekspert Yegane Hacıyeva isə bildirdi ki, prezident İlham Əliyev Lapşinin özünün, ən əsası isə onun yaşlı və xəstə anasının müraciətini diqqətə alaraq, humanist addım ataraq onu əfv etmişdi. Bu addım düzgün addım idi: “Lapşinin həbsi ilə Azərbaycan öz işğal altında olan ərazilərinə qanunsuz səfər edənlərə və bu səfərləri təşkil edənlərə onların hər an cəzalanacağı mesajını çatdırdı. Bu kifayət idi.

Lapşinin Avropa Məhkəməsinə müraciəti və Ermənistanın bunu ölkəmizə qarşı istifadə etmək istəyi haqqında onu deyə bilərəm ki, Ermənistan belə imkanı heç vaxt əldən verməz. Lakin bu müraciətin müsbət nəticələnməyəcəyinə inanmıram. Belə ki, Avropa Məhkəməsi Azərbaycan əraziləri ilə bağlı bu yaxınlarda mühüm və ədalətli bir qərar qəbul etmişdir. Avropa Məhkəməsi Dağlıq Qarabağı Azərbaycan ərazisi olaraq bir daha tanıyıb və Dağlıq Qarabağ münaqişəsində yalnız iki tərəfin-Azərbaycan və Ermənista-

nın olmasını təsdiq etmişdir.

Azərbaycan dövləti öz konstitusiyasının tələb etdiyi kimi, sərhədlərini qeyri-qanunu keçən istənilən şəxsi həbs etməyə və xarici vətəndaşları beynəlxalq hüquqla tanınan ərazilərinə hörmət etməyə məcbur etmək haqqı var. AİHM-in Lapşinin xeyrinə istənilən qərarı olsa, bu, hüquqi deyil, siyasi qərar olacaq və özü özünü təkzib etməklə, məhkəmənin ədalətli və tərəfsiz olmasına şübhə yaradar, nüfuzuna xələf gətirər”.

Xatırladaq ki, Lapşinin hərəketlərində Azərbaycan dövləti əleyhinə yönələn açıq çağırışlar və dövlət sərhədini qanunsuz olaraq keçmə əməllərinin tərkib əlamətləri olduğundan Azərbaycan Baş Prokurorluğunun Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsində faktla görə, Cinayət Məcəlləsinin 281.2 (dövlət əleyhinə yönələn açıq çağırışlar) və 318.2-ci (Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədini qanunsuz olaraq keçmə) maddələri ilə cinayət işi qaldırılıb.

Lapşin Belarusda tutularaq 2017-ci il fevralın 7-də Azərbaycan Respublikasına ekstradisiya edilib. Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsi onu 3 il müddətinə azadlıqdan məhrum edib. O, 2017-ci il sentyabrın 11-də Azərbaycan prezidentinin sərəncamı ilə əfv olunub və dərhal İsrailə ekstradisiya olunmuşdu.

□ Etibar SEYİDAĞA, □ Yeni Müsavat

Adı bakılı olan milyarder

Elə azərbaycanlılar var ki, kənarında böyük uğurlara imza atıb, ad-san, var-dövlət toplamağa nail olsalar da, haradan olduqlarını sanki unudub özlərini sırf getdikləri ölkələrə həsr edirlər. Belələrindən biri də Vahid Ələkbərovdur desək, yəqin ki, səhv etmiş olmarıq. "Forbes" jurnalının siyahısında Rusiyanın 6-cı varlı şəxsi, tək Rusiyanın deyil, dünyanın ən iri neft şirkətlərindən biri olan "LUKOYL"un yaradıcısı Vahid Ələkbərov.

Vahid Ələkbərov kimdir?

1950-ci ildə Bakının o vaxtkı Razin, indiki Bakıxanov qəsəbəsində anadan olan V.Ələkbərovun atası Yusif Ələkbərov azərbaycanlı, anası Tatyana Fyodorovna isə rus kazaklarından idi. Atasını vaxtsız itirdiyinə görə onun tərbiyəsi ilə anası məşğul olub. Beş uşaqdan sonbeşiyi olan Vahidin özünün dediyinə görə, maddi çətinlik çəkən ailəsinə yardım etmək üçün balıq tutub satdığı günlər çox olub. Elə bu maddi sıxıntılara görə də evdə ali təhsili yalnız o ala bilib.

O vaxtkı Məşədi Əzizbəyov adına Azərbaycan Neft və Kimya İnstitutunda (indiki Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası) təhsil aldığı vaxt "Kasproneft" müəssisəsində operator kimi başlayıb. İnstitutu bitirəndə artıq sex müdirinin müavini vəzifəsinə yüksəlməyi bacarıb. 80-ci illərin əvvəllərində partiya tapşırığı ilə Qərbi Sibirin neft mədənlərinə göndərilib. Burada "Surqutneft", "Fedorovckneft" kimi iri neft şirkətlərində rəhbər vəzifələrdə işləyib. 1984-cü ildə V.Ələkbərov "Koqalimneftqaz"ın baş direktoru təyinatına nail olub. Deyilənə görə, buna qədər o, təyinatda sözü keçən bilən çoxsaylı insanlarla dostluq əlaqələri yaratmağa müvəffəq olubmuş. Direktor olduqdan sonra yatağın işlənməsinə səxavətlə ayrılan dövlət vəsaitlərindən bacarıqla istifadə edən V.Ələkbərov 1990-cı ildə SSRİ neft-qaz sənayesi nazirinin müavini təyin olunur.

1991-ci ilin sonunda Perm, Volqoqrad və Majeyski zavodları ilə "Lanqepasneftqaz", "Urayneftqaz" və "Koqalimneftqaz" (sonradan bu üç zavodun baş hərfələri "LUKOYL" şirkətinin adına çevrildi) arasında müqavilənin imzalanmasına nail olaraq, Rusiyada ilk neft konsernini yaradıb.

1993-cü ildən indiyədək "LUKOYL" şirkətinə prezidentlik edir. Şirkətin 23 faiz səhminin sahibidir. 2016-cı ildə bu səhmlər üzrə dividend olaraq 590 milyon dollar gəlir əldə edib. Hazırda "LUKOYL"un Belarus, Azərbaycan, Ukrayna, ABŞ və Bolqarıstanda nümayəndəlikləri fəaliyyət göstərir. Deyilənə görə, V.Ələkbərov keçmiş hərbiçiləri işə götürməyə daha həvəslidir - əmrlərə sözsüz tabe olduqları üçün. Elə buna görə də "LUKOYL"un işçilərinin yarıdan çoxu keçmiş hərbiçilərdən ibarətdir.

V.Ələkbərov metal sikkələrin böyük kolleksioneridir. Özünün 700 sikkədən ibarət kolleksiyasını nümayiş etdirmək üçün Moskvanın Afanasyevski dögəsinə Beynəlxalq Numizmatika Muzeyini yaradıb. Burada onun əldə etdiyi 700-dən yuxarı sikkə nümayiş olunur. Kolleksiya Qədim Yunanıstan, Roma imperiyası, Çar Rusiyası və sovet dövrünə məxsus metal pullardan

Vahid Ələkbərova

"bizimki" demək olarmı?

2013-cü il prezident seçkiləri ərəfəsində V.Ələkbərov Rusiyada yaradılan və bilavasitə Azərbaycan hakimiyyətinə qarşı olan "Milyarderlər İttifaqı"na üzv olmuşdu...

ibarətdir. Onların arasında ən bahalı 1844-cü ilə aid 12 manatlıq metal puldur - V.Ələkbərov onu 2013-cü ildə Maison Palombo auksionunda 380 min İsveçrə frankı və ya 410 min avroya əldə edib.

Bundan əlavə, o, hələ Bakıda yaşadığı dövrlərdən poçt markalarını toplayır.

2007-ci ildə Rusiyada sosial sahibkarlığın inkişafına dəstək verən "Regional Sosial Proqramlar Fondu"nu yaradıb.

2016-cı ilin fevralında "Galactica" adlı yaxtasını 19,5 milyon avroya sataraq, 70 metrlik "Galactica Super Nova" adlı yenisinə "köçüb". Həmin ilin sentyabrında Ələkbərovun bu yeni "oyuncağı" ilin ən yaxşı yeni yaxtası və interyerin ən yaxşı dizaynı nominasiyalarında qalib elan edilib.

Ələkbərovun başı üzərində qara buludlar dolacaq

Son illərdə Ələkbərova Rusiya hakimiyyəti, daha doğrusu, prezident Vladimir Putin arasında soyuq küləklər əsməyə başla-

yıb. Bəzi mənbələr bunu V.Ələkbərovun hədsiz varlanması ilə bağlayırlar. Belə ki, Rusiya dövləti Qərbin sanksiyaları altında inləyib, valyuta ehtiyatlarını əritdiyi 2016-cı ildə "LUKOYL" prezidenti var-dövlətini 14,5 milyard dollara qədər artırmağı bacarıb. Onun bu bacarığı isə Rusiyada dövlətləşməyə üstünlük verən Putinin heç də ürəyincə olmayıb.

Digər versiyaya görə, V.Ələkbərov böyük həcmdə vəsaitlərini gizli yollarla Rusiyadan çıxarıb. Bu isə ölkə rəhbərliyini qəzəbləndirib. Bu səbəbdən də "Başneft"in 50,1 faiz səhminin "LUKOYL" tərəfindən alınmasına imkan verilməyib. Ötən il bu paketi dövlətə məxsus "Rosneft"ə satdılar.

Rusiya mətbuatının yaydığı məlumatlara görə, V.Ələkbərovun ofisində V.Putinin fotosəkili rəngli deyil, ağ-qarıdır. Guya bu, Putinlə Ələkbərov arasındakı soyuq münasibətlərdən xəbər verir.

Bir neçə gün əvvəl isə məlum oldu ki, Rusiya Baş Prokurorluğu

Mərkəzi Bank tərəfindən müvəqqəti idarəçilik təbiiq olunan "Otkritie" bankının səhmdarları Leonid Fedun, Vahid Ələkbərov və Aleksandr Belyayevə bağlı irimiqyaslı yoxlamalara başlayıb.

Baş prokurorluq onları bir tərəfdən bankın müflisləşməsinə gətirib çıxaran, digər tərəfdən dələduzluq yolu ilə mənfəət əldə etməyə imkan verən hərəkətlərdə şübhəli hesab edir (virtualaz.org).

Hüquq-mühafizə orqanlarında belə qənaətlə gəliblər ki, "LU-

koyl"un Vahid Ələkbərov arasında bölünüb.

Xəbər verildiyi kimi, "Otkritie" bankında 5 milyard dollara yaxın kapital yetersizliyi aşkarlanıb, nəticədə Mərkəzi Bank avqustdan bankda müvəqqəti idarəçilik təbiiq edərək səhmdarların qarşısında həmin pulu tapıb yerinə qoymaq tələbi qoyub. Lakin bankın təsisçisi Vadim Belyayev Rusiyanı tərk edib və geri qayıtmaq niyyətində deyil.

Rusiyada bank sektorunun konsolidasiyası Fondunun ni-

Koyl" prezidenti Vahid Ələkbərov və onun biznes ortaqları Arxangelsk vilayətində almaz hasilatı ilə məşğul olan "Arxangelsk geoloji hasilat" ("Arxangelskgeoldobıça") şirkətinin səhmlərini banka bazar dəyərindən dəfələrlə baha sınıyılar. Belə ki, səhmlərin bazar dəyəri 300-350 milyon dollar olduğu halda bank onu 1.5 milyard dollara alıb. Əldə olunan fərq isə bankın səhmdarları-Aleksandr Belyayev, Leonid Fedun

zəmnəməsinə əsasən kredit təşkilatlarının sağlamlaşdırılması tədbirlərində onun sahibləri bir-bəşə iştirak etməlidir. "Otkritie" bankı eyniadlı holdingə məxsusdur. Holdingin təsisçiləri isə Vadim Belyayev (28,6 faiz), Vahid Ələkbərov və Leonid Fedun (19,9 faiz), VTB(10 faiz), IST Qrupu (9,8 faiz), Ruben Aqanbekyan (8 faiz), "LUKOYL Qarant" (7,1 faiz) və Aleksandr Mamutdur (6,7 faiz).

Rusiya Mərkəzi Bankında holding daxilindəki bəzi maliyyə sxemləri şübhəli gəldiyi üçün Baş Prokurorluqdan bankın aktivlərin çəkilməsi xarakteri daşıyan bəzi alqı-satqıların yoxlanmasını istəyib. Bu barədə dekabrın 1-də Mərkəzi Bankın sədr müavini Vasili Pozdışev məlumat açıqlayıb. Bloombergə müsahibəsində o deyib: "Biz menecmentin məlumatlı olması şəraitində açıq şəkildə bankın zərərinə olan şərtlərlə bağlanmış müqavilələri mübahisələndirəcəyik". Pozdışev həmçinin bildirib ki, bankdan oğurlanan vəsaitlərin məbləği 5 milyard rubla yaxındır.

Avqustdan dekabrədək Mərkəzi Bank "Otkritie"nin 31 milyard rublluq aktivini və 15 milyard rubl vəsaitini bərpa edə bilib. Daha 79 milyard rubl dəyərində aktivlər isə hazırda qiymətləndirmə və rəsmiləşmə mərhələsindədir.

Onu da qeyd edək ki, "Otkritie" bankı Rusiyada sistem əhəmiyyətli bank hesab olunur. Ölkə banklarının ilk onluğuna daxildir. Onun çökməsi bütün Rusiya maliyyə sisteminə dərin böhrana səbəb ola bilər. Buna görə də Rusiya Mərkəzi Bankı bu ilin avqustundan onu idarəçiliyə götürüb. Bu zaman bankın səhmlərinin 75 faizi Mərkəzi Banka keçir, 25 faizi isə səhmdarların nəzarətində qalır. Əgər bankın maliyyə əməliyyatlarında səhmdarların hər hansı məxinasıyısı üzə çıxarsa, onda 25 faiz də onlardan alınacaq.

Bakılı neft maqnatının Azərbaycanla əlaqələri

Vahid Ələkbərov Azərbaycanla əlaqələrini də neft üzərindən qurub. "Əsrin müqaviləsi" imzalananda Rusiyanın o vaxtkı prezidenti Boris Yeltsinlə isti münasibətlərindən istifadə edərək ölkənin müqavilədəki tək təmsilçisi olmağı bacardı. Burada əldə etdiyi 10 faizlik payını isə 2003-cü ildə INPEX-ə nə az, nə çox - düz, 1 milyard 354 milyon dollara satmağa nail oldu.

Bundan əlavə, "LUKOYL" "Şahdəniz" yatağının işlənməsi layihəsində də 10 faizlik paya malikdir. Şirkət Azərbaycanda çoxsaylı yanacaq doldurma məntəqələrinə, həmçinin "Nikol" banka da sahibdir.

Son məlumatlara görə, Ələkbərov "AccessBank"ı da alaraq "Nikol"ə birləşdirmək niyyətindədir.

Maraqlıdır ki, 2013-cü il prezident seçkiləri ərəfəsində V.Ələkbərov Rusiyada yaradılan və bilavasitə Azərbaycan hakimiyyətinə qarşı olan "Milyarderlər İttifaqı"na üzv olmuşdu. Rusiyanın Azərbaycanda hakimiyyət dəyişikliyi layihəsi sayılan bu ittifaqa üzv olmaqla V.Ələkbərovun doğulub-böyüdüğü ölkədə siyasi proseslərin iştirakçısı olmağa çalışması diqqətə cəlb edir.

Onu da qeyd edək ki, hazırda cənab Ələkbərovun Azərbaycanla əlaqələri sırf biznes xarakterlidir. Onun ölkəmizdə hansısa xeyriyyə, yaxud humanitar bir layihə həyata keçirməsi faktı qeydə alınmayıb. Elə Rusiyada yaşayan soydaşlarımız da hansısa xeyrinin dəydiyini söyləmək mümkün deyil. Necə deyirlər, Rusiyaya gedərək hansısa çətinliyə düşən azərbaycanlının ağına belə gəlməz ki, Vahid Ələkbərova üz tutsun. Buna görə də bu "bakılı balası"nın, elə yalnız adı bakılıdır. "Dadını" isə daha çox Rusiya və ruslar görür...

□ Dünya SAKIT, "Yeni Müsavat"

DeKabrın 28-də elan saytlarının birində atanın 40 günlük körpəsini satması ilə bağlı elan yerləşdirilmişdi. Orxan adlı şəxs elanda uşağın şəklini paylaşaraq 40 günlük tam sağlam oğlan uşağı olduğunu və 10 min manata razılaşma yolu ilə sata biləcəyini qeyd edib. Elan saytda olan vaxt əməkdaşımız Orxan adlı şəxsə əlaqə saxlayıb, şərti alıcı qismində danışaraq uşağı ala biləcəyini deyib. Orxan adlı vicdansız ata isə görüşərək razılığa gələ biləcəklərini bildirib. O, uşağın Respublika Klinik Xəstəxanasında doğulduğunu və hələ də orada qeydiyyatda olduğunu bildirib. Orxan adlı şəxs əməkdaşımıza xəstəxanaya gedərək uşağı onun adına keçirə biləcəyini də vurğulayıb.

Bu məsələ müsəvat.com-da ictimailəşdirildikdən az sonra həmin elan saytdan yığışdırılıb. Buna səbəb isə Orxan adlı şəxsin uşağı satmaq fikrindən daşınması olub. Lent.az-ın əməkdaşı 40 günlük oğlan uşağının satışa çıxarılması hadisəsini araşdırmaq üçün ailənin kirayə yaşadığı Hövsan qəsəbəsinə gedi. Övladını daha əvvəl satmaq istədiyini deyən Orxan adlı şəxs fikrindən daşındığını və bu məsələ ilə bağlı danışmaq istəmədiyini bildirib. O qeyd edib ki, 24 yaş var və əslən Tovuz rayonundandır, uşağı da imkansızlıq səbəbindən satmaq istəyirmiş: "Neçə vaxtdır ailə qurmuşam, kirayə yaşayıram. Amma iş tapa bilmirəm. Boyum balaca olduğu üçün mühafizə işinə götürülmür, marketlərə yazdığım cv-lərə də cavab verirlər. Ona görə çıxılmaz vəziyyətdə qalmışdım, evdə yemək, pampers qurtarmışdı, başımı itirmişdim. Bilmirdim nə edim, ona görə də belə bir fikir ağılıma gəldi".

Soyadını açıqlamaq istəməyən gənc əlavə edib ki, məsələ ictimailəşəndən sonra yaxın dostu ona kömək edəcəyi

Vicdansızlığın son həddi-uşağını satmaq istəyən ailə yoxa çıxdı

Faktla bağlı cinayət işi başlanılıb; vicdansız atanı 8 ildən 12 ilədək azadlıqdan məhrum etmə cəzası gözləyir

nə söz verib: "Bir dostum var, tez gəldi, mənə sille vurdu. Dedi, sənün başın xarab olub? Səni tuta bilirlər. Ev sahibini çağıraraq kirayə pulumu verdi. Mən də tutduğum əməldən peşman oldum, indi internet-kluba gedirəm, elanı çıxardacağam".

Övladını satışa çıxaran Orxan əlavə edib ki, həmin dostu ona avtoyuma məntəqəsində fəhlilik işi təklif edib və sabahdan maşın yuyub pul qazanacaq: "Mənim gündəlik qazançım olsa, evə çörək apara bilsəm, heç vaxt belə bir iş tutmazdım".

Qeyd edək ki, vicdansız ata uşağı satmaqdan vaz keçdiyini desə də, bu inandırıcı görünür və həmin şəxsin hü-

quq-mühafizə orqanları tərəfindən cəzalandırılmasının mütləqliyi vurğulanır. Uşağının anasının isə ümumiyyətlə adı çəkilir. Ananın da bu işdə əli varmı, bir ana necə ola bilər ki, öz övladının satışına icazə versin? Bu kimi cavabsız qalan çox suallar var.

Əgər bir valideyn uşağa baxa bilmirsə, onu satmaq yerinə uşaq evinə verə bilər. Yaxud da insanlardan övladına baxması üçün iş, yardım istəyə bilərdi. Uşağının sağlam olduğunu vurğulayaraq satışa çıxarmasının arxasında başqa niyyətin durduğu ortadadır.

Hüquqşünas Əsəbəl Mustafayev bildirdi ki, cinayət məsuliyyətinin ağırlığına görə hə-

min adamı 8 ildən 12 ilədək azadlıqdan məhrum etmə cəzası gözləyir:

"Bunun adı insan alveridir. İstər övladın olsun, istər kənar şəxs olsun, bu, işin mahiyyətinə təsir etmir. Xüsusilə uşağın körpə olduğunu nəzərə alsaq, şəxs uşağın köməksizliyindən istifadə edilərək satışa çıxarsa, bu, insan alveri kimi qiymətləndirilməlidir. Əgər bu şəxs sayta uşağı satmağı ilə bağlı elan veribsə, mütləq hüquq-mühafizə orqanları buna reaksiya verməlidir. İnsan alveri deyəndə insanı yalnız istismar etməklə məhdudlaşdırmaq deyil, yeni anlaşıq, öz hüquqlarını müdafiə edə bilməyən insandan istifadə edilirsə, fikrimcə, bu, insan alveri kimi qiymətləndirilməlidir. Bu məsələ istintaq edilməli və istintaq zamanı məlum olmalıdır ki, şəxs hansı məqsədlərlə uşağı satmağa çıxarıb. Cinayət Məcəlləsinin 144-1.1 maddəsi var. Burada da birbaşa göstərilir ki, insan alverinin kriteriyaları çoxdur. Onlardan biri də zəiflik vəziyyətindən istifadə etməklə insanı satmasıdır".

Hüquqşünas burada hadisənin motivinin də mühüm rol oynadığını dedi: "Ola bilsin onun motivini doğrudan da uşa-

ğı satmaq, pul qazanmaqdır. Ancaq ola bilsin ki, onun motivini bu deyil, yeni cinayət tərkibli deyil. Motiv yoxdursa, demək ki, cinayət tərkibi də yoxdur. Ola bilsin ki, onun istəyi yalnız düşdüğü vəziyyəti, imkansızlığı haray çəkib bu yolla çatdırmaqdır ki, bəlkə kimsə xəstəxanaya ilə əlaqə saxladıq. Biz baş həkimə yönləndirsələr də, telefonumuza cavab verən olmadı.

Lent.az xəbər verir ki, faktla görə artıq Cinayət Məcəlləsinin 144-cü (insan alveri) maddəsi ilə iş başlanılıb. Polis əməkdaşları dünən səhər saatlarında övladını satmaq istəyən Tovuz rayon sakini Orxan adlı şəxsin Hövsanda kirayə yaşadığı mənzilə baxış keçirib. Məlum olub ki, o, həyat yoldaşı və körpəsi ilə birgə gecə saatlarında evi tərk edərək uzaqlaşmış. Hazırda 24 yaşlı şəxsin saxlanılması istiqamətində iş aparılır.

Dünən müxtəlif imkanlı şəxslər, bir sıra dövlət qurumlarının əməkdaşları xeyriyyə məqsədilə həmin ailəni axtarsa da, onu tapmaq mümkün olmayıb. Orxan adlı şəxs istifadəsindəki telefon nömrələrini bağlayıb.

Uşağı dünyaya gəlmiş və

□ Günel MANAFLI

Manatla bağlı yeni optimist proqnozlar

"Gələcək il manatın məzənnəsində ciddi dəyişiklik gözlənilmir"

2017-ci il manat üçün sabit keci. Milli valyutanın məzənnəsi dollar qarşısında 1.70-dən aşağı düşməyə, avro qarşısında müəyyən geriləmələr oldu. Maliyyə naziri Samir Şərifov AzTV-yə müsahibəsində manatın məzənnəsi ilə bağlı inamlı danışdı: "2017-ci il Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün uğurlu bir il olub. Onun sözlərinə görə, cari il sabitləşmə ilə kimi yadda qalacaq. Nazir bildirdi ki, bu il 2015-2016-cı illərdə xarici şoklara məruz qaldığı zaman yaranan problemlərin həlli ilə məşğul olunub, ölkə iqtisadiyyatının, makroiqtisadiyyatın sabitləşdirilməsinə sözlər göstərilib. Əvvəlki illə müqayisədə ölkənin iqtisadi vəziyyəti daha sabitdir. Yeni makroiqtisadi sabitlik bərqərar olunub. Milli valyutamızın məzənnəsi sabitləşib. İlin əvvəlinə baxsaq, manatın mə-

zənnəsi bir qədər möhkəmlənib. İlin əvvəli ilə müqayisədə təxminən 3,4%, fevral ayı ilə müqayisədə 10%-dən yuxarı möhkəmlənmə baş verib. Onu da qeyd etmək istəyirəm ki, manatın məzənnəsinin daha da möhkəmlənməsinə təzyiqlər mövcuddur. Bu da manata olan inamın tədricən bərpə olunmasını göstəriciləridir".

Bes görəsən, müvafiq iqtisadi göstəricilər 2018-ci ildə manatın taleyini necə müəyyənləşdirəcək?

"Yeni Məsəvat"ın sualını cavablandıran sabiq maliyyə naziri, iqtisadçı ekspert Fikrət Yusifov bildirdi ki, növbəti ilin əvvəlində və bütövlükdə il ərzində manatın məzənnəsində hər hansı ciddi dəyişikliyin baş verməsi üçün əsas yoxdur: "Yola salmağa hazırlaşdığımız ildə Azərbaycan iqtisadiyyatında keçən il baş ver-

miş tənəzzülün yaratdığı bütün geriliklər aradan qaldırıldı. Ötən on bir ay ərzində keçən ilin 11 ayı ilə müqayisədə Ümumi Daxili Məhsulun 0,2 faiz azalması qeydə alınsa da, bu, ilk növbədə neft hasilatının aşağı düşməsi ilə bağlıdır. Unutmayaq ki, 2016-cı ilin 11 ayı ərzində ÜDM 2015-ci ilin 10 ayı ilə müqayisədə 3,9 faiz azalmışdı. 2016-cı ilin 11 ayı ilə müqayisədə cari ilin 11 ayı ərzindəki ümumi iqtisadi durum bütövlükdə pozitivdir və cari ilin ötən dövrü ərzində 2016-cı ildə baş vermiş iqtisadi geriləmələr praktik olaraq aradan qaldırıldı. Dediklərimizi əsaslandırma biləcəyinizə göstəricilərə nəzər salaq. Cari ilin 11 ayı ərzində qeyri-neft Ümumi Daxili Məhsulu 2,4 faiz artı, halbuki 2016-cı ilin 10 ayı ərzində bu göstərici 2015-ci ilin 10 ayı ilə

müqayisədə 5,6 faiz azalmışdı".

İqtisadçı onu da vurğuladı ki, ötən 11 ay ərzində bütün başqa göstəricilər üzrə nəticələr də kifayət qədər pozitivdir: "Qeyri-neft sənaye məhsulunun həcmi ötən ilin 11 ayı ilə müqayisədə 3,5 faiz artıb, əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər 2016-cı ildə, 2015-ci ilə müqayisədə 28,0 faiz azalmışdısa, cari ilin 11 ayında bu azalma cəmi 2,8 faiz təşkil edib. Kənd təsərrüfatında istehsal həcmində cari ilin 11 ayında 4,2 faiz artım qeydə alınıb. Ancaq ötən ildə bu artım cəmi 2,3 faiz ola bilmişdi. Analoji olaraq neqliyyat sektoruna üzrə yükdaşımalarda və sərnişin daşınmasında artımlar qeydə alınmış, dövlət büdcəsinin gəlir və xərcləri ötən 11 ayda keçən ildəki nisbə-

tən müvafiq olaraq 13,8 faiz və 11,0 faiz artı bilmişdi. Halbuki ötən ildə 2015-ci ilə müqayisədə dövlət büdcəsinin həmin göstəriciləri müvafiq olaraq 26,1 faiz və 10,0 faiz aşağı olmuşdu. Ötən 10 ay ərzində xarici ticarət dövriyyəsi 9,4 faiz artmışdı. 2016-cı ilin 10 ayında isə bu göstərici 2015-ci ilin 10 ayı ilə müqayisədə 18,0 faiz azalmışdı. Bu sahədə daha diqqət çəkən məqam qeyri-neft ixracının həcmində baş vermiş artımla bağlıdır. Belə ki, ötən 10 ay ərzində bu sektordan ixracın həcmi 2016-cı ilin 10 ayı ilə müqayisədə 25,1 faiz artmışdı. Ancaq 2016-cı ilin 10 ayında qeyri-neft sektorundan ixracın həcmi 2015-ci ilin 10 ayı ilə müqayisədə 26,5 faiz azalmışdı".

F.Yusifovun sözlərinə görə, neftin qiymətinin 55-60 dol-

lar civarında bahalaşması da manat üçün pozitiv rol oynayan amillərdən biridir: "Bir il ərzində tək bu sahə üzrə göstəricilərdə nə qədər böyük bir irəliləyişin olması çox mətləblərdən xəbər verir. Keçən illə müqayisədə cari ilin 11 ayı ərzində bütün göstəricilər üzrə əsaslı irəliləyişlər baş verib. Son iki il ərzində neftin qiymətlərinin 32 dollardan qalxaraq iki dəfəyə qədər bahalaşması və dünya iqtisadiyyatında baş verən pozitiv meyllərin getdikcə güclənməsi bu qiymətlərin gələcək il də sabit qalacağını deməyə əsas verir. Belə bir vəziyyətdə Azərbaycanın strateji valyuta ehtiyatları da getdikcə artır. Bütün bunlar onu göstərir ki, gələcək il manatın məzənnəsində ciddi dəyişikliklərin baş verməsi gözlənilən deyil".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Cəlilabadda 18 yaşlı oğlan bacısının qayınatasını öldürdü

Cəlilabad rayonunda dəhşətli qətl törədilib. Lent.az xəbər verir ki, rayon mərkəzindən Uzuntəpə kəndində gedən yolda hərəkətdə olan marşrut avtobusunda 1999-cu il təvəllüdü Həməzəyev Əvəz Əhməd oğlu həmyerlisi Rakif Hüseynovu bıçaqlayaraq öldürüb.

Hadisə qəfil baş verdiyindən avtobusdakı sənişinlər müdaxilə edə bilməyib. Sürücü yaralı xəstəxanaya çatdırsa da, artıq gec olub.

Məlum olub ki, Rakif Hüseynovun oğlu 18 yaşlı Əvəzin bacısı ilə ailəli olub. Lakin sonradan onlar arasındakı münasibət pozulub. Gənc cütlüyün münasibətlərinin pozulması və boşanması ailələr arasında da münaqişəyə səbəb olub. Bu səbəbdən də Əvəz Həməzəyev bacısının qayınatasını öldürmək qərarına gəlib. O, əvvəlcədən planlaşdırdığı kimi, R.Hüseynovun mindiyi avtobusa daxil olub və nəqliyyat vasitəsi hərəkətdə olarkən planını həyata keçirib. R.Hüseynov qətlə yetirilərkən avtobusda onun həyat yoldaşı və bacısının övladı da olub.

35 yaşlı kişini traktor vurub öldürdü

Kürdəmirde piyadanın ölümü ilə nəticələnən yol qəzası baş verib. APA -nın yerli bürosunun xəbərinə görə, hadisə dünən axşam saatlarında Bakı-Qazax əsas magistral yolunun Kürdəmir rayonunun Karrar kəndindən keçən hissəsində qeydə alınıb.

Süleyman Xasay oğlu Quliyev idarə etdiyi traktorla yolu keçən piyada, Kürdəmir rayonun Karrar kənd sakini, 1982-ci il təvəllüdü Yusif Oqtay oğlu Rüstəmovu vuraraq öldürüb.

Faktla bağlı Baş Dövlət Yol Polisi İstintaq və Təhqiqat Şöbəsinə araşdırma aparılır.

Ağsuda 57 yaşlı həkim iş yerində dünyasını dəyişib

Ağsu rayonunda həkim iş yerində ölüb. "Report"un məlumatına görə, hadisə Ağsu Rayon Mərkəzi Xəstəxanasında baş verib. Rayon sakini, 1960-cı il təvəllüdü Namidar Quliyev səhər saatlarında iş yerində dünyasını dəyişib.

O, xəstəxanda diş həkimi işləyirmiş. N.Quliyev səhər saatlarında işə gəlib öz otağında olarkən qəfildən halı pisləşib və vəfat edib.

Onun ürək tutmasından dünyasını dəyişdiyi güman olunur. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Sərxoş piyadaları maşın vurdu

Gəncədə piyada vurma faktı qeydə alınıb. ARB TV xəbər verir ki, hadisə şəhərin Yeni Gəncə yaşayış massivində, Mir Cəlil Paşayev küçəsində baş verib.

"Vaz 2106" markalı avtomobili ilə hərəkətdə olan 28 yaşlı şəhər sakini Tofiq Quliyev yolu keçmək istəyən 54 yaşlı Daşkəsən rayon Əmirvar kənd sakini Qafqaz Rəhimov və 45 yaşlı Daşkəsən rayon Quşçu kənd sakini Etibar Bağirovu vurub. Sürücü yaralıları dərhal Gəncə şəhər TTYX-ya çatdırıb. Qafqaz Rəhimovun vəziyyəti ağır olduğundan reanimasiya şöbəsinə yerləşdirilib, Etibar Bağirovun vəziyyəti isə orta-ağır qiymətləndirilir. İlk müayinə zamanı vurulan şəxslərin sərxoş olduqları belli olub.

Elan

İbrahimova Fəridə Ağarza qızının adına olan Xətai rayon G.Şıxlinski küçəsi 2942D məhəllə, blok 1, mənzil 77-də yerləşən mənzilin müqaviləsi və maliyyə arayışı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Artıq iki ilə yaxındır ki, paytaxt Bakıda həm metro, həm də avtobuslardan istifadə etmək üçün "BakıKart"dan istifadə edilir. Xatırladaq ki, bu sistem 2015-ci ilin avqustun 8-dən həyata keçirilməyə başlayıb. Sistem əvvəl metro, daha sonra isə avtobuslar üçün tətbiq edildi. Rəsmi məlumatlara görə, hazırda 19 marşrut xətti üzrə 478 avtobus kart sistemində keçib. 2018-ci ildə isə avtobusların 50 faizinin kart sistemində keçəcəyi bildirilir. Məqsəd isə həm sənişinlərin, həm də sürücülərin rahatlığını təmin etməkdir.

Məlumat üçün bildirik ki, plastik kartların qiyməti 2 manat, bir gediş haqqı isə 20 qəpikdir. Kartın balansını terminallarda artırmaq mümkündür. Əsasən "BakıKart" nəqliyyat vasitələrindən daimi istifadə edən sənişinlər üçün nəzərdə tutulub. Kartını evində unudanlar, itirənlər və yaxud ölkəyə gələn turistlər üçün "BakıKart Müvəqqəti istifadə üçün" kartları da istifadəyə verilib. Bu kartların isə satış qiyməti 20 qəpikdir. 45 günlük istifadə müddəti olan bu karta cəmi 1, 2, 3 və 4 gediş yükləmək mümkündür. Bir gediş haqqı 20 qəpikdir.

Bütün bunlara baxmayaraq Bakı sakinlərinin bir qismi hələ də sistemə uyğunlaşa bilməyib və ya uyğunlaşmaq istəyində deyil. Demək olar ki, hər gün ictimai nəqliyyatda əvəzindən ödəniş edilməsi üçün xahiş edən çoxsaylı sənişinlərlə rastlaşırıq. Ən pisi isə odur ki, bəzən ödəniş əvəzi 5 manat və ya 1 manat təklif edilir və pulun qalığını qaytarmaq üçün üzərimizdə xırda pul olmadıqdan ondan imtina etmək məcburiyyətində qalırıq. Təbii ki, bu da gündəlik həyatımızda biza neqativ təsir bağışlayır. Suallar yaranır ki, niyə sakinlər balansına nəzarət edə bilmir? Əsl səbəb nədir - insanların səhlənkar, fərsətilik davranışı, ya ödəniş üçün aparatların sayının azlığı?

Problemin bir tərəfini də qeyd edək ki, metro xaric, avtobus dayanacaqlarının bir çoxunda terminal aparatlar yoxdur. Bəzən isə sayı birdən artıq olur. Nəticədə kart sistemi ilə işləyən avtobusların sayı artdıqca, dayanacaqlarda da aparatların önündə növbələrin sayı artır. Növbə gözləməkdən bezən bəzi sənişinlər başqasından kömək istəməyə üz tutur, bir

Azərbaycanlıların avtobuslarda balans problemi

Hər gün ictimai nəqliyyatda əvəzindən ödəniş edilməsi üçün xahiş edən çoxsaylı sənişinlər barədə daha susmaq olmur...

çox hallarda da qarşındakını çətin duruma salır.

Mövzu ilə bağlı psixoloq Azad İsayadə "Yeni Müsavat" a danışdı: "Şəxsən mən bir müddət uzun müddətli kart almadım. Bu, prinsipə görə deyildi, sadəcə tələbatım yox idi, nağd pulla ödəniş edilən avtobuslar çox idi. Artıq görəndə ki, kartsız avtobusdan istifadə edə bilmərəm, kimdənsə əvəzimdə ödəniş edilməsini xahiş edirəm, kart almaq məcburiyyətində qaldım. Söhbət burada yenilikdən gedir. Bəzi insanlar yeniliyə konservativ yanaşırlar. Yəqin ki, onların içərisində mən də var idim, yeniliyə öyrəşməmişdim, amma proble-

mi artıq həll etdim. Hazırda olur ki, məndən də kartla əvəzlərdən ödəniş etməyimi xahiş edirlər. Buna normal hal kimi baxıram. Getdikcə yeni sistemə uyğunlaşmaya başlayırıq. Sözsüz ki, insanların içərisində yalan danışan da, fərsətdən istifadə edən də var. Hər halda, həmin şəxslərin 20 qəpiyə ehtiyacı var ki, yalan danışsın.

Ümumiyyətlə isə insanlar istəsə öz balanslarına nəzarət edə, kartlarına vaxtılı-vaxtında ödəniş edib, həm özlərini, həm də başqalarını çətin duruma qoymaya bilərlər. Düşünürəm ki, terminal aparatların sayı azdır və sairə".

Ekspertlər qeyd edir ki, xarici ölkələrdə olduğu kimi əgər paytaxtda da diferensial tarif sistemi tətbiq edilə, sənişinlər buna maraqlı göstərər və daimi kart sistemindən istifadə edərlər. Qeyd edək ki, bu cür sistemlə sənişin gediş sayını artdıqca bir gedişin tarifini aşağı salmış olur. Ekspertlər digər çıxış yollarını ödəniş sisteminin digər kartlara, məsələn debet, yəni maaş, pensiya və kredit kartlarına tətbiq edilməsində, o cümlədən də mobil telefon vasitəsi ilə də imkanlar yaradılmasında görürlər.

□ Xəlilə GƏRAY, "Yeni Müsavat"

Ziya Məmmədovun müşavirinin tutdurmaq istədiyi şəxs dəlixanaya salındı

Keçmiş nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun sabiq müşaviri Çingiz Baxşiyevin külli miqdarda əmlakını talamaqda və mənimsəməkdə təqsirləndirilən, lakin Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə bəraət alan Rövşən Əhmədov yenidən intihara cəhd edib.

Lent.az- a bu barədə onun yaxınları məlumat verib.

Hadisə üç gün öncə gecə saatlarında onun müalicə aldığı 1 saylı Klinik Tibbi Mərkəzdə (Semaşko) baş verib: "Rövşən xəstəxanada palata yoldaşının sistem şüşəsini sındıraraq, əl-qolunu və boynunu kəsib. İntiharın qarşısı alınıb. Xəstəxanaya polis əməkdaşları çağırılıb. Rövşən Maştağa qəsəbəsində yerləşən 1 saylı Respublika Psixiatriya Xəstəxanasına köçürülüb. O, hazırda həmin xəstəxanada müalicə alır".

Xatırladaq ki, R.Əhmədov bir neçə gün əvvəl yaşadığı

evdə dərman içib. Ailə üzvləri onu 1 saylı Klinik Tibbi Mərkəzə (Semaşko) çatdırıb. Onun həyatını xilas etmək mümkün olub.

R.Əhmədovun cibindən məktub çıxıb. O, məktubda intihar etməsinin səbəblərini qeyd edib. Bildirib ki, intihara səbəb keçmiş nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun sabiq müşaviri, Avtonəqliyyat Xidmətinin keçmiş rəisi Çingiz Baxşiyevdir.

Qeyd edək ki, ittihama görə, R.Əhmədov qohumu Ç.Baxşiyevə məxsus 800 min manat dəyərində qızıl-zinət əşyalarını öz mülkiyyətinə ke-

Rövşən Əhmədov

çirib.

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hökmü ilə R.Əhmədovun barəsində bəraət hökmü çıxarılıb və məhkəmə zalından azadlığa buraxılıb. Hökmdən narazı qalan zərər-

çəkmiş apelyasiya şikayəti verib. Hazırda şikayət Bakı Apelyasiya Məhkəməsinə aparılıb. Apelyasiya Məhkəməsinə prokuror ona 10 il müddətinə azadlıqdan məhrum etmə cəzası istəyib.

Cümə söhbətləri

B ismilləhir-Rahmə-nir-Rahim!
 Bəhsimiz Allah Təalının insanlara olan məhəbbəti mövzusunda. Allah Təala bizləri sevdi, yaratdıqlarına məhəbbəti var. Qeyd etdik ki, bunu bizə unudurlar. Bizlər axtarışdayıq, çətinliklərdə, sıxıntılarda Allahın bizə olan məhəbbətini unutmuş oluruq.

Bu, bir gerçəkdir ki, Allah yaratdıqlarını sevdi. İnsan bilsə ki, onu sevən Rəbbi, Allahı var - heç bir sıxıntı, çətinlik ona qəm-qüسسə gətirməz. Adi insan biləndə ki, onu sevən bir dostu, ya bir yaxını var, bu bilgi onun halına gör nə qədər təsir qoyur. İndi insan düşünsə ki, bununla müqayisə olunmayaacaq dərəcədə, qat-qat daha ali olan bir məhəbbətlə onu sevən bir Rəbbi var, halı nə qədər dəyişər?! Təəssüflər olsun ki, bu həqiqət bizlərə unudulub.

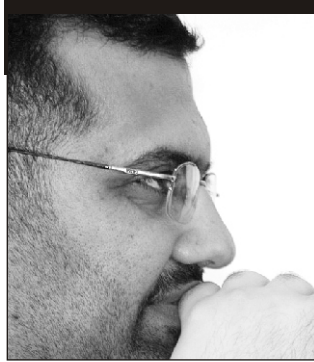
Səbir edənlər Allahın sevimsinə çevrilər

Qurani-Kərimdə Rəbbimiz sevdiyi bəndələrin keyfiyyət və xüsusiyyətlərini tanıtdırır. Rəbbimiz səbir edənləri sevdiyini bəyan edir. Əxlaq ustaları buyururlar ki, səbir - sevilməli bir keyfiyyətdir və kimdə bu xüsusiyyət nə səviyyədə yaşansa, o qədər Allahın sevgisinə layiqdir. Səbir edənlər kimlərdir? Səbir edənlər Allah bəndələridir, Allahı tanıyıblar, Allahın yeganə itaət və pərəstişə layiq olan Varlıq olduğunu dərk ediblər.

Səbir edənlər anlayırlar ki, Allah Təala varlıq aləmini səbətsiz yerə yaratmayıb, bir gün bu dünyada yaşadıklarını sorğu-sualı olacaq, düzəlməyimiz üçün də bu dünyada hər şeyi qoyub. İnsan bunu bilsə, bunu bilməklə Allahın buyuruşlarına itaət edir. Bəzən bu itaət çox çətin, amma səbir edənlər itaət edir, bu çətinliyin də müqabilində müqavimət edir, dayanıqlılıq göstərir, səbir edir. Allaha itaət heç də həmişə rahatlıqla müşayiət olunmur. Səbir edənlər bütün bu çətinliklər müqabilində bəndəliyində davamlılıq göstərir.

Həqiqi səbir odur ki, insan Allaha itaət göstərir, bu itaət zamanı qarşılaşdığı çətinliklərə müqavimət göstərir, sinə gerir, səbir edir. Bəzən bu çə-

İnsanı sevimli və güclü edən keyfiyyətlər

Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimoglu@gmail.com
İlahiyyatçı-filosof, İçərişəhər Cümə məscidinin imam-camaatı

bir etməsi üçün, müsibətlər müqabilində səbir etməni bacarmaq üçün gerek insanın Allahla teması olsun. Müsibətin ən böyük əslində budur ki, insanın Allahla teması itmiş olsun. Bizim Allahla temasımız, ünsiyyətimiz əlimizdən alınır, zamanımız başqa məsələlərə daha çox istiqamətlənir. Ən böyük müsibət - dində müsibətdir. Ən böyük müsibət budur ki, insan aqibəti ilə bağlı faciəvi vəziyyətdə ola və ayrılmaya. Dünya müsibəti nəhayətə dünya ilə yekunlaşır, bu dünyada qalacaq. Necə ki, bir telefonda saxladığımız şeylər bir virus düşərkən, telefonumuz yenilənərkən silinib gedir, eləcə bu dünyada aqibətlə xüsusilə olaraq bağlamadığımız məsələlər bu dünya ilə yekunlaşacaq, itib gedəcək. Bu boyda həyat - yaşayışı eğer Allaha bağlamamışıqsa, Allaha aid etməmişiksə, aqibətimiz üçün etməmişiksə - hamısı gedəcək. Hər birimiz bu faciəni başa düşməliyik. Bunu anlayandan sonra hər anının qədərini bilir və yaşayışında səbir göstərir. Məhz bu insanları Rəbbimiz sevdi.

Təqva halı - insanın malik ola biləcəyi ən ali xüsusiyyətlərdəndir

Bəhsimizdə həmçinin qeyd etdik ki, Allaha Təala təqvalı olanları sevdi. Eğer Allahın bizi sevməsini istəyiriksə, gerek təqvaya riayət edək. Təqva nədir? Harada ilahi rəng varsa, ona boyanaq, harada yoxdursa, oradan uzaq olaq. Harada Allah razılığı varsa - ona doğru tələsək, harada əminliyimiz yoxdursa - ondan uzaq olaq. Buna təqva deyilir.

Təqva budur ki, nə Allah üçündürsə - onu edək, harada Allah mərkəziyyəti, Allah məhəvriyyəti, Allah üçünlük yoxdursa - onu etməyək. Təqvaya riayət etmək üçün də özümü-

zün kimliyini anlamalıyıq, Rəbbimizi tanımalıyıq və nə üçün yaradıldığımız haqqında düşünməliyik. Anlamalıyıq ki, bu dünyada nəyimiz varsa - Ondandır. O, bir anlıq halımıza nəzər salmasa - itirərək, məhv olar, bir an lütfünü çəksə - yox olar. İnsan belə bir xofa malik olduqda necə yaşayarsa, buna təqva halı deyilir. Allah Təala bu hala malik olan insanları sevdi.

Təvəkkül nədir?

Allah Təalanın Qurani-Kərimdə xüsusi olaraq sevgisini bəyan etdiyi bir qrup insan da təvəkkül edənlərdir. Qurani-Kərimdə "Ali-İmran" surəsinin 159-cu ayəsində Rəbbimiz buyurur: "Həqiqətən, Allah

Həzrət Əli (ə) təvəkkülü iman dörd sütunundan biri bilir. Çünki, təvəkkül etmək üçün insan Allahın varlığına inanmalıdır, Onun hüzarında olduğuna, Onun ruzi verən olduğuna, hər an mövcudiyyətinin nəzarətdə olduğuna inanmalıdır. İnsan inanmalıdır ki, ondan asılı olan hər şeyi etsə, daha onun hər hansı bir məsuliyyəti yoxdur, nə olacaqs - onun üçün xeyirli olandır. Bütün bunlar insandan ciddi iman istəyir.

Yəqinin həqiqəti təvəkküldür

Həzrət Əmirəlmöminin (ə) buyurur: "Yəqiniyin həqiqəti - təvəkküldür". İnsan var ki,

hər an narahatdır, tərəddüdləri var, şəkk-şübhələr içərisindədir. İnsanda yəqin halının hasil olması üçün təvəkkülü olmalıdır.

İnsan mümkün olanların hamısını səmimi qəlblə edəndən sonra Allaha sığınacaqs - buna təvəkkül deyilir. İnsan təvəkkül edən zaman onda yəqin halı hasil olacaq. Bilecək ki, nə olacaqs - Rəbbin bağçasındadır, onun üçün xeyirli olandır.

Təvəkkül insanı ən güclü varlığa çevirir

Təvəkkül insanı ən güclü varlığa çevirir. Çünki, insanın ən güclüyə bağlantısı yaranır. Təvəkkül zamanı insan İlahi harmoniyada özünün ən maksimal yerini tutur. Əlindən gələnlə nə varsa edir və bütün gücün, qüdrətin, qüvvətin mənbəyinə bağlanır. İnsan İlahi harmoniyada öz yerini tutur, bir sinxronluq, bir sinxiyyət əmələ gəlir, ən güclüyə çevrilir.

Həzrət Rəsulallah (s) buyurur: "İnsanların ən güclüsü olmaq istəyən, Allaha Təalaya təvəkkül etməlidir". İşarə etdiyimiz kimi, bunun səbəbi odur ki, təvəkkül zamanı insanın ən güclü ilə əlaqəsi formalaşır.

Təvəkküllə müftəxorluğu ayırd edək

Həzrət Əli (ə) bir gün məscidə daxil olur, görür ki, məscidin bir küncündə sapsağlam bir dəstə insan yığılıb. Soruşur, siz kimsiz? Deyirlər ki, biz təvəkkül edənlerik. Həzrət (ə) buyurur ki, xeyir, siz müftəxorlarınız. Yəni təvəkkülün avaraçılıqla, tənbelliklə, bir iş görməklə heç bir əlaqəsi yoxdur. Təvəkkül odur ki, sən Allah hüzarında mükəlləfiyyəti, üzərinə düşən məsuliyyəti tam şəkildə həyata keçirənsə və bundan sonra Allaha sığınasan. Təvəkküllə müftəxorluq daban-dabana ziddir.

Özünə və ya Allahdan qeyrisinə arxayın olanlar...

Biz, təəssüflər olsun ki, övladlarımızın da tərbiyəsində bu səhvi buraxırıq. Nə bağça, nə məktəb, nə universitet bizlərə bu məsələləri öyrətmir. Dünya neçə əsrlərdir bu məsələləri iğnor edib və geri gəlir, dalana dirənib. Depressiyalar, müsibətlər və s. artıq acı bir statistikaya çevrilib. İnsanlar Allaha etimad, Allaha təvəkkül etmək mədəniyyətindən uzaq salınıb. İnsanlar özükilərə arxalanır, özükilərə sığınır və sonra xəyal qırıqlığı yaşayırlar.

Həzrət Rəsulallah (s) bu-

yurur: "Allahdan qeyrisinə arxalanma ki, Allah səni onun kimisinə tapşırır".

"Həm də Allaha sığınım", "həm də..." - bunlar kökündən yanlış olan ibarələrdir. Biz öz üzərimizə düşənləri edəndən sonra yalnız və yalnız Allaha arxalanmalı, təvəkkül etməli və sığınmalıyıq.

Müstəvini düzgün seçmək

Bəzən insanın həyatdakı uğursuzluqlarının səbəblərindən biri də bu olur ki, insan maddi proqnozlaşdırmağa uyğun bütün məsələləri düzgün qurur, amma Allahın lütf və inayəti müstəvisində məsələlərə baxmır və çox vaxt bunun nəticəsi faciəvi olur. Müsəlman toplumlarının, İslam aləminin geridə qalma amillərindən biri də budur.

İnsanı Allaha təvəkküldən uzaqlaşdıran əsas məsələlərdən biri - özünə arxayınçılıqdır. Həzrət Əli (ə) buyurur: "Özünə əminlikdən çəkin, çünki bu, şeytanın (lən) ən böyük tələlərindən biridir". İnsanın özünə əmin olması - onu uçuruma aparən ən əsas amillərdəndir. Burada özünə inamla özünə arxayınçılığı ayırmaq lazımdır. İnsanın özünə inamı - çox mühüm məsələlərdəndir, amma bu, öz əksini məsuliyyət və mükəlləfiyyətlərini yerinə yetirmək müstəvisində tapmalıdır. İnsan dərk etməlidir ki, hər şey tek onun gördüyü və ya görə biləcəyi işlərlə bitmir. İnsan bütün işlərin yekununda Allaha təvəkkül etməyi bacarmalıdır. Eđer bunu bacarsa, həyatında ilahi rəng əmələ gələcək.

Allahım, bizlərə gerçək təvəkkülə sahib olmağı nəsib et!
Allahım, gerçək təvəkküllə bizə Səna bağlantı tapmağı nəsib et!

Allahım, bizi özbaşına buraxma!

Allahım, bizi Əhli-Beytin (ə) yolunda sabitqədəm qərar ver! Amin!

MUSAVAT

Son səhifə

N 275 (6888) 29 dekabr 2017

Kasıb hindlinin bank hesabında milyard rupi peyda oldu

Hindistanın Meratx şəhər sakini baş nazir Narendr Modidən qazandığı milyard rupini necə xərcləməsi ilə bağlı məsləhət istəyib. Bu məbləğdə pul səhvən onu bank hesabında peyda olmuşdu. Şital Yadav adlı şəxs fabrikanın qablaşdırma şöbəsində çalışır və ayda 5 min rupi maaş alır. 18 dekabrda bank hesabından pul götürəndə orda milyard rupiyə yaxın vəsait tapıb. Qadın öz gözələrinə inanmayıb və növbə ilə qonşularından hesabdakı pulun məbləğini oxuyub təkrarlamış xahiş edib. Soruşduğu hər kəs ona hesabında bu məbləğdə pulun olduğunu təsdiqləyib. Yadav başqa bir bankomata gedərək, bu rəqəmi bir daha təsdiqləyib. Qadın daha sonra banka müraciət edərək bu məsələnin araşdırılmasını tələb edib. İki gün boyunca heç kim onun şikayətinə cavab verməyib. Daha bir neçə cəhdinə də mənfii cavab verildəndən sonra Yadav əri ilə birlikdə hökumətin başçısına bu barədə yazıb.

Qadın sürücülər kişilərdən daha təhlükəli imiş

Britaniyanın Holdmits Universitetinin müəssisələri aparıcıları uzun araşdırmalar nəticəsində müəyyən ediblər ki, qadın sürücülər yollarda özlərini kişilərdən qat-qat aqressiv aparır. Bu barədə yerli KİV-lər yazıb. Alimlərin sözlərinə görə, qadın sürücülərin 14%-i səs siqnallarını daha kəskin qəbul edir və piyadaların keçməsinə kişilərə nisbətən 13% daha çox qıcıqlanırlar. Buna görə də onların yollardakı davranışları daha təhlükəlidir.

Qadınlar üçün meyvə

"NBC Nevs" xəbər verib ki, genetik olaraq çəhrayı rəngə sahib olan yeni ananas növü artıq satışa çıxarılıb. Bu ananasın içi çəhrayı, xarici görünüşü sarı, adı isə "Rose"dir. Hər şey "Rose"-nin necə satılacağından asılıdır. Çox satılacağı halda, Del Monte bir çox meyvələri də çəhrayı edəcək. Son nəticədə qadınlar üçün böyük bir bazar yaranacaq və bundan da ən çox işbazlar qazanacaq. Amma bu, dünyada qadın haqları müdafiəçiləri tərəfindən də birmənalı qarşılanmayıb. Çünki onlar bununla qadınların hüquqlarının pozulduğunu, onların qüruruna toxunulduğunu, zəkalarının aşağılandığını iddia edirlər. Belə ki, qadınların çəhrayı rəngdə olduğu üçün hər şeyi

satın alacağı iddiası onların zəkasına şübhə etməyə bərabərdir. İddia olunur ki, yaxın zamanda "çəhrayı ananas qadınları arıqladı" kimi yalançı xəbərlər də çıxacaq. Bununla da çəhrayı ananasın bazarı daha da böyüyəcək.

Restoranda akvarium partladı

Amerikanın Texas ştatındakı Hyuston şəhərində, bir restoranda akvariumun deşilməsi ilə aləm bir-birinə dəyib. Ofisiantlar isə akvariumdakı suyu zibil konteynerlərinin köməyi ilə kənarlaşdırmağa çalışıblar. Baş vermiş insidenti Vendi Yanq adlı şəhər sakini videoya çəkib və bunu facebook vasitəsilə yayımlayıb.

Qadın anası ilə birlikdə Yeni il ərəfəsində restorana getsə də, ailə yeməyi plana uyğun keçməyib. "Böyük akvarium birdən silkələnməyə başladı. Oradan bir hissənin qopması ilə suyun da yerə axması bir oldu. Restoranın ofisiantları dərhal təmizliyə başlasalar da, müştərilərə də xidmət göstərməkdə davam etdilər. Amma onların iri zibil yeşiklərini içəri gətirib, suyu ora boşaltmaları o qədər də xoş olmadı. Əksinə, daha çox iştahqəncirici idi".

Videodan da görünür ki, ofisiantların bu üsulla suyun qarşısını alması cəhdləri uğursuzluqla nəticələnib. Çünki suyun miqdarı zibil yeşiklərinin həcmindən qat-qat böyük olub və yeşikləri su ilə doldurmağa kifayət qədər vaxt lazım olub.

Qız ləyəndə yaşayırdı, öldü

Nigeriyada sağlam bir körpə olaraq dünyaya gələn, ancaq 6 aylıq ikən səbəbi bilinməyən bir şəkildə bədəninin böyüməsi tamamilən dayanan və həyatını plastik bir ləyəndə, ailəsinin dəstəyi ilə davam etdirən Rahma Haruna həyatını itirib. Yaşıl rəngli plastik bir ləyənin içində həyatına davam edən, qolları və ayaqları olmasına baxmayaraq, üzündən gülmüşünü heç vaxt əskik etməyən Rahmanı sosial media 10 yaşlı qardaşı Fahadın paylaşdığı şəkillə tanıyırdı. Fotoqraf Sani Maikatanqa, İntagramda Rahmanın bir şəklini paylaşaraq ölüm xəbərini verdi. "Daily Mail" qəzetinin xəbərində görə, həyatını plastik bir ləyəndə keçirməyə məhkum olan Rahmanın bütün fiziki ehtiyaclarını anası qarşılayırdı. Rahmanın atası isə deyib ki, qızı dünyaya gələn gündən onun müalicəsi üçün əlindən gələni edib. Amma iqtisadi çətinliklərlə də mübarizə aparmaq məcburiyyətində qalıb. Eyni vaxtda bir neçə yerdə işləməsinə baxmayaraq, kommunal xərcləri, bank borclarını ödəmək çətin olub.

QOÇ - İşlərinizə mane olan bədxahlara qarşı təcibli olun. Bu təqvimdə həmkarlarınıza da çox bel bağlamayın. Əgər bu gün işləməsəniz, mənfii çalarlı heç bir hadisə baş verməyəcək.

Qoroskop (29 dekabr) **Səbuhi Rəhimli**

BUGA - Gərgin bir gün yaşaya bilərsiniz. Orqanizminizdə baş qaldıran nasazlıq və qarışıqlıq münasibətlərdə gərginlik sizi yora bilər. Nəzərə alın ki, gün boyu mənfii enerjili Ay bürcünüzdə olacaq.

ƏKİZLƏR - Ailədaxili məsələlərə təmkinlə yanaşsanız, mənfii enerjili qüvvələr sizi yoldan döndərə bilməyəcək. Bugünkü təqvimdə maddi rifah halınızın yüksələcəyinə də inam bəsləyin.

XƏRÇƏNG - Ən düşərli zaman kəsiyindən məhz siz keçəcəksiniz. Sevindirici xəbərlər, perspektivli təkliflər ovqatınıza müsbət təsir göstərəcək. Sevgi amili isə daha ön plana çəkiləcək.

ŞİR - Özünü şərait yaratmasanız, kimsə işlərinizə müdaxilə etməyəcək. Pulla bağlı sövdələşmə və planların heç birini təxirə salmayın. Axşama doğru maraqlı insanlarla görüşəcəyiniz də mümkündür.

QIZ - Ailə-sevgi münasibətlərinə həssas yanaşsanız, qarşınıza kəsən digər maneələri asanlıqla dəf etmək imkanı qazanacaqsınız. Şəxsi büdcənizi mənasız məsrəflərə xərcləməyin.

TƏRƏZİ - Yaxşı olar ki, ixtiyarınızda olan bu təqvim neytral şəkildə ötürəsiniz. Hansısa qeyri-adilliklərə, risklərə getməyin. Sağlamlığınıza isə xüsusi diqqət yetirin. Sövdələşmələrdən yayının.

ƏQRƏB - Ümumi ovqatınızda müəyyən natarazlıq olsa da, bunun səbəbi insanlardan yox, təbiətin pozulmuş ahəngindən irəli gəlir. Buna baxmayaraq, ulduzlar perspektivli təkliflər alacağınızı göstərir.

OXATAN - Yeni il yaxınlaşdıqca öhdəlikləriniz də artmaqdadır. Ətrafınızda olanlara biganə yanaşmayın. Sizə ehtiyac duyanlara mərhəmət göstərin. Şəxsi işlərinizdə dönüş gözlənilir.

OĞLAQ - Astroloji göstəricilər soyuqdəymə halları ilə rastlaşacağınıza işarə edir. Qalın geyinməklə bahəm, qida və yuxu rejiminə də fikir verməlisiniz. İndi "hakim" bürc olduğunuzu unutmayın.

SUTÖKƏN - Bayram ovqatlı bu gözəl təqvim sizin üçün ən düşərli ərəfə olacaq. Narahat olmağa heç bir səbəb yoxdur. İstənilən sövdələşmədə iştirakınız uğurlu olacaq. Uzaq səfərə çıxmağa dəyər.

BALIQLAR - Daxili sıxıntılarınıza biganə yanaşmayan Göy qübbəsi bu təqvimdə qayğınıza qalacaq. Sizə öz növbənizdə başqalarının işinə qarışmamalı, yalnız öz problemlərinizlə məşğul olmalısınız.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Dünyanın ən yaşlı erkək pandası öldü

Çinin Siçuan qəsəbəsində dünyanın ən yaşlı erkək pandası ölüb. Pan Pan ləqəbli pandanın 31 yaş olub. Heyvan Böyük Pandaların müdafiə və araşdırma mərkəzində saxlanırdı. 2015-ci ilin sentyabrında, panda öz 30 illiyində zoobağın əməkdaşlarından buz heykəlini xatırladan tort hədiyyə alıb. Həmin tortu da kök rəngində rəngləyiblər. Pan Pan 130 dəfə ata olub. Bu ilin oktyabrında isə Honq Konqda dünyanın ən yaşlı dişi pandası 38 yaşında ölmüşdü. Tzya Tzya ləqəbli panda bütün dünyada məşhur idi. Hazırda dünyada ən yaşlı panda 36 yaşlı Basa ləqəbli pandadır. Bir qayda olaraq, pandalar 30 ilə qədər yaşayırlar.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SƏBİROĞLU
Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"-ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.